

**GRAFIKA
TECHNIKA, KTERÁ
ZMĚNILA SVĚT**

Pokus o maximální přiblížení
První edukační výstava v Muzeu umění

POST.PRINT | Mapa a teritorium

ROZHOVOR – Michal Soukup
Věřím, že můj sen o stavbě SEFO se naplní

**Výběr z připravovaných
výstav v roce 2020**

#muzeumumeni

Univerzita Palackého je spolu s učitelstvím Tomášem Palackým...
Chcete vidět jak Olomouc prožívá „revoluční“ rok 1989? Přiděte to vám nabízí zvlášť fotografická kniha z produkce vystavení Univerzity Palackého v Olomouci a přání v Muzeu umění Olomouc.

Polnský institut v Praze...
V rámci svého bytelného ředitele Michala Soukupa odlišeno vystavení Bene Merito za význačného příjmu pro národní spolupráci mezi Polskem a Českou republikou. Michal Soukup se podílel na významných efektivních výstavách MUO zejména v letech 1990-1992 - Years of Discovery 1989-1992. Během to jako ochotný přítel českého umění, které se díky projektu středoevropského fóra dlouhodobě mezi středoevropské země posílá, ale kulturní záležitosti Evropy. To ukazuje také mezinárodní projekt Rozumění dříve putující po všech zemích VŠ, který by bez klíčové polské součinnosti neexistoval. Zároveň jsem velmi rád, že mále spolupráce pokračuje dál. Už v příštím roce představíme v Muzeu umění dílo významného polského malíře a grafika Jana Mariny - připomíná klíčové Soukup.

MUO CZ...
Bývalý ředitel MUO Michal Soukup obdržel polské vyznamenání - Aktualizace - Muzeum umění Olomouc. Muzeum umění Olomouc - Aktualizace - Bývalý ředitel MUO Michal Soukup obdržel polské vyznamenání.

Celebrating Print Magazine's silver anniversary...
Next week opening in Museum umění Olomouc an ArtPrintPostPrint, curated by our contributor Barbora Kundračiková from the print collection of the museum. Muzium umění Olomouc přivítá svým přítelem Katedru polské umění.

Arts and Crafts...
Děti do galerie patří a jsou jasné, které dětem nabízejí víc, než jen pracovní listy k aktuální výstavě. Ať už, jenž potvrdí se mně a každou novou výstavou, má za cíl interaktivním způsobem přiblížit dětem výtvarných umělců i nejmenším návštěvníkům: Galerie Rudolfovna - a zároveň zvláště i místem kreativní spolupráce. Projekt ARCoMe je mezinárodní edukační program Muzeu umění Olomouc, podporující z programu Kreativní Evropa. Propaguje výtvarné studenty sítě. Zobrazení viz:

ArtCoMe: Third International Meeting of Students...
Third International Meeting of Students 26 - 28 October 2019 Bratislava City Gallery | CreativeEurope | ARCoMe Video: MAJUKAJUKO Černák.

Určitě půjdou do předčasného důchodu. A ušlou penzi dorovná jako kustočka v @muzeumumeni Aktuálně výstava post.print/sbírka grafiky MU. Nechybí žádné velké jméno a (pro mne) je tu mnoho objevů. Právě tak na nadcházející adventní neděle...

646 odp. · 24. 11. 2019 · Twitter for iPhone

Ministerstwo Kultury...
- Muzeum w Olomuńcu staje się w ostatnich latach autentycznym ośrodkiem współpracy środkowoeuropejskiej w dziedzinie sztuki - mówiła wiceminister #Gawin podczas uroczystości wręczenia odznaczenia byłemu dyr. @muzeumumeni. Zyczyła wielu sukcesów w dalszej działalności.

Polnský institut...
Ambasador @PILinCzech určila odznamenání Bene Merito @NASZ dila M. Soukup, bývalého Dyrektora @muzeumumeni za działalność na rzecz rozwoju współpracy w dziedzinie kultury.

Marek Vrák...
Trestní oznámení @StanekAntonin na ředitele @muzeumumeni policie odložila

Trestní oznámení kvůli SEFO policie odložila. Byvalí ředitelé...
Policie odložila trestní oznámení na bývalé ředitele Muzea umění Olomouc (MUO) Michala Soukupa a Pavla Zatloukalu, ...
11:22 dop. · 4. 11. 2019 · Twitter for iPhone

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC

patří k nejvýznamnějším institucím svého druhu v České republice. Představuje výtvarnou kulturu od nejstarších dob po současnost. Zřizovatelem Muzea umění Olomouc je Ministerstvo kultury České republiky. Významně je podporuje Olomoucký kraj a Statutární město Olomouc.

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

Denisaova 47, Olomouc

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC

Václavské náměstí 3, Olomouc

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM KROMĚŘÍŽ

Sněmovní náměstí 1, Kroměříž / Arcibiskupský zámek

OTEVÍRACÍ DOBA

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC

út - ne 10 - 18 hodin

Každou neděli vstup volný.

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM KROMĚŘÍŽ

Zámecká obrazárna:

1. 1. - 31. 3. 2020 zavřeno

SAMOSTATNÉ VSTUPNÉ

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC

Základní: 100 Kč | Snížené: 50 Kč

Rodinné: 220 Kč (2 dospělí +1-3 děti 6-18 let)

SPOLEČNÉ VSTUPNÉ DO OBOU OBJEKTŮ

Základní: 150 Kč | Snížené: 75 Kč

Rodinné: 350 Kč | Školní skupiny: 20 Kč/os.

VSTUPNÉ DO OBJEKTŮ

DUCHOVNÍ OSY MORAVY - D.O.M.

Základní vstupné: 220 Kč

Snížené vstupné (studenti, senioři): 150 Kč

Rodinné vstupné: 580 Kč

Vstupenka umožňuje jednu návštěvu objektů po dobu jednoho kalendářního roku.

VELKÝ OKRUH

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC OLOMOUC*

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC

ARCIBISKUPSKÝ ZÁMEK V KROMĚŘÍŽI**

(REPREZENTAČNÍ SÁL, ZÁMECKÁ OBRAZÁRNA)

Základní vstupné: 220 Kč

Snížené vstupné (studenti, senioři): 150 Kč

Rodinné vstupné: 580 Kč

Vstupenka umožňuje jednu návštěvu objektů po dobu jednoho kalendářního roku.

MALÝ OKRUH

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC OLOMOUC*

ARCIDIECZSNÍ MUZEUM OLOMOUC

Základní vstupné: 130 Kč

Snížené vstupné (studenti, senioři): 80 Kč

Rodinné vstupné: 280 Kč

vstupenka umožňuje jednu návštěvu objektů po dobu dvou dnů

* V neděli zavřeno

** 1. 1. - 31. 3. 2020 zavřeno

Informace/pokladna: 585 514 241

www.muoc.cz

OBSAH

- 4 **Pokus o maximální přiblížení**
- 9 KRÁTCE - Bývalý ředitel MUO Michal Soukup získal polské vyznamenání | Víme, kdo je chlapec z obálky minulého Muzeionu | Novinka ve stále expozici ukáže barokní pohled na smrt svatého Václava
- 10 **Grafika: Technika, která změnila svět**
- 12 **Post.Print: Mapa a teritorium**
- 14 Výstavy Art & Print a Post.Print nabídnou workshopy s umělci i talk show | Marek Šobáň je nově ve vedení Komory edukačních pracovníků
- 15 ArtCoMe: Umění - Tvořivost - Spolupráce ...již potřetí
- 16 ROZHOVOR **Michal Soukup**
Věřím, že můj sen o stavbě SEFO se naplní
- 20 **Fotoknihy představí bouřlivé dějiny střední Evropy ve 20. století**
- 22 **Tajemná краса přírody** | Pohledy do sbírek Muzea umění
- 25 Kalendárium
- 26 **Hostem Arcidiecézního muzea bude na jaře Galerie a muzeum litoměřické diecéze**
- 28 ARTECA spojila chemiky, fyziky i historiky umění do jednoho týmu
- 30 CENTRAL EUROPE & ART DATABASE: Projekt, který dává střední Evropě nový rozměr
- 32 Muzeum umění oslavilo 30 let svobody divadlem, výstavou i happeningem | Středověký skvost i 500 let grafiky, podzimní výstavy ukázaly pestrost umění
- 34 **DIVADLO**
- 36 **Přátelé muzea se vydali za Berglem i Caravagiem**
- 37 **Dětem**
- 38 **Výběr z připravovaných výstav v roce 2020**

z návštěvní knihy

16.11.2019
Krásná výstava! Děkujeme na nás revoluční atmosféra.
#muzeumumeni
Katarína + Ester + Abdul

24.11.19
Vím, že mi není...
24.11.19
Děkujeme za příjemný zážitek
Miké, děkuji - Holová, NT, SSFC
9 hodin...
Jana Šupová

16.11.2019
Je tu LIMA...
-ALE PRIMA!
Moc povedená výstava!
Překážka...
Miké...
24.11.2019
Thank you for the opportunity to familiarize myself with some Czech artists.
The 1989 photo exhibit is quite inspiring to someone living in the US at this time!
Dana Berg, New York City

16.11.2019
Moc dobrý.
KATIPDS
Moc of real...
Tudy (Ukrainian)
TO SE MI ZDÁLO...
Pavel Šilpovál, 21. 11. 2019

muzeion
časopis Muzea umění Olomouc
čtvrtletník - číslo 1/2020

Vydává: Muzeum umění Olomouc,
Denisaova 47, 771 11 Olomouc
IČ: 75079950

Redakce: Tomáš Kasal, Lukáš Horák, Terezie Čermáková,
Helena Zápalková, Barbora Kundračíková, Stěpánka Bielezová,
Jakub Frank, Alexandr Jeništa, Petr Dvořák
Foto: Tereza Hrubá, Markéta Lehečková,
Zdeněk Sodoma
Grafická úprava / předtisková příprava: Petr Šmalec
Titulní strana: Jaroslava Severová, Doupe, 1967, lept
(detail), foto: Zdeněk Sodoma

Tisk: PROFITISK GROUP, s.r.o.,
Chvalkovicá 5, 772 00 Olomouc
Náklad: 1000 ks | Neprodějně
Vytiskováno na recyklovaném papíru.
Registrace MK ČR E 22322 | ISSN 2464-5710
Máte-li zájem dostávat časopis pravidelně, staňte se členem Spolku přátel Muzea umění Olomouc.

GRAFIKA

Technika, která změnila svět

Grafika je rozmanitým uměleckým stylem a za pět set let své existence prošla řadou proměn – námětů, motivů, stylů či funkcí grafických tisků. Nyní ji představuje výstava v Muzeu moderního umění Art & Print, která návštěvníky seznámí také s vývojem grafiky coby specifické techniky zpracování obrazu od 15. až po 19. století.

Niccolò Boldrini podle Tiziana Veccellia, *Šest světců*, asi 1535, dřevorez (detail)

Anonymní rytec podle Hendricka Goltzia, *Apollón zabíjí draka Pýthóna*, 1589, mědiryt (detail)

„Termín grafika pochází z řeckého slova *grafein*, tzn. psát nebo kreslit. Obecně tímto termínem můžeme označit převedení jakékoli formy, ať již viděné, zažitě, konkrétní či abstraktní do soustavy linií, bodů a ploch. V užším slova smyslu pak je za grafiku označováno dílo vytvořené a rozmnožitelné ručním způsobem na předem stanovený počet exemplářů, z nichž každý zůstává originálem.“ objasňuje podstatu grafiky autorka výstavy Helena Zápalková. Právě ona nás nyní seznámí s několika charakteristickými grafickými technikami, které můžete samozřejmě vidět na výstavě Art & Print.

Dřevorez náleží vůbec k nejstarším grafickým postupům tisku z výšky. Jeho předchůdcem byly starověké orientální metody potiskování látek a razítka používaná k označování majetku u Egypťanů a Římanů. Přestože se využití dřevěných štoček k tisku objevuje v Koreji a v Číně už kolem poloviny 8. století, v Evropě se s dřevorezem setkáváme teprve na přelomu 14. a 15. století.

Dřevorezový štoček tvoří deska získaná výhradně podélným proříznutím kmene stromu. Po vyhlazení se zpracovává ostrými noži a dlátky tak, aby kresba zůstala vyvýšena nad ostatní hmotu dřeva. Na tato vyvýšená místa je následně nanášena barva a za přímě- řeného tlaku se provede otisk na papír.

Mědiryt je považován za nejstarší techniku tisku z hloubky. Jeho předchůdcem byla zlatnická rytina. Již od starověku se ryté ornamentální kresby využívalo pro zdobení různých předmětů z kovu, ale teprve koncem 14. století si italská zlatníci začali z těchto rytin pořizovat zkušební otisky. První grafické tisky pořízené technikou mědirytu se začaly objevovat v 1. polovině 15. století. K formální dokonalosti byl doveden především v 16. a 17. století.

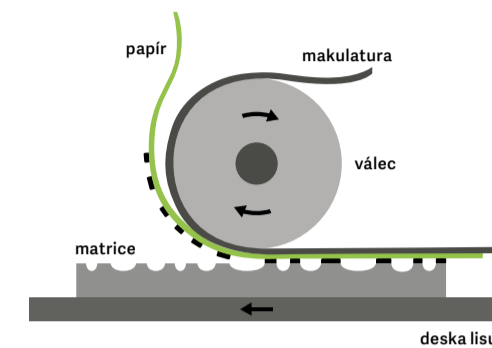

Schéma tisku ZVÝŠKY (dřevorez)

Kresba je ostrými ocelovými rýtky různého profilu vyryta do hladké měděné desky, přičemž typickým znakem ryté čáry je její ostrý začátek, rozšíření a ostrý konec. Do rytých prohlubní se zatírá barva, která se následně z ostatního povrchu dokonale vytře. Tlakem tiskového stroje je papír při tisku vmáčknut do prohloubené kresby, kde přijímá barvu. K tisku se používá ručního měditiskového lisu (tzv. satinýrky), který pracuje na principu tlaku vyvíjeného na desku projíždějící mezi dvěma válci.

Charakteru mědirytu odpovídá paralelní běh linií, které modelují objem, ve světlech vybíhají do ztracena řadou bodů, ve stínech se prohlubují, rozšiřují a jsou překryty šra- furou vedenou v jiném úhlu.

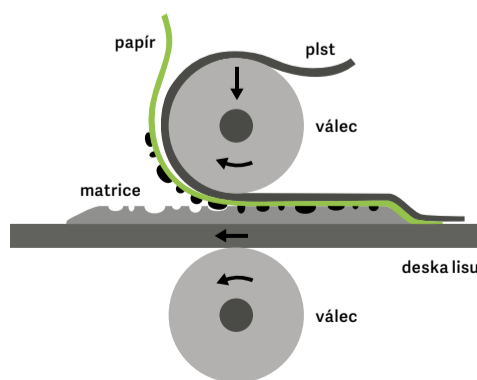

Schéma tisku ZHLoubky (mědiryt, lept, akvatinta, mezzotinta)

Mezzotinta, někdy nazývaná škrábnou rytinou, byla objevena v roce 1642 hessen- ským důstojníkem a grafickým diletantem Ludwigem von Siegem. Velké obliby se jí dostalo především v 18. století v Anglii, a proto se jí také někdy říká *la maniera anglaise*.

Mezzotinta je technikou tónové rytiny, při níž je kresba modelována vyškrobáváním, tzn. vysvětlováním ozrněné, tmavé plochy

John Smith podle Willema Wissinga, *Portrét Thomase Herberta, hraběte z Pembroke a Montgomery*, 1708, mezzotinta (detail)

Jan van de Velde II. podle Gerrita Willemsz. Van der Horst, *Ríční krajina*, 1628, lept (detail)

měděné nebo mosazné desky. Zrno se na silnější kovové desce vytváří pomocí ocelového půlkruhového nože s ostrým vybroušeným do jedné či více řad ostrých zubů – tzv. kolébky nebo skoblíny. Kresba se do stejnoměrně ozrněné desky vyškrobává pomocí trojhran- né ocelové škrabky. Vybudování mezzotin- tové kresby probíhá opačně než u ostatních hlubotiskových technik, prosvětlováním z tmavé ozrněné plochy, přes pultóny až k nej- světlejšímu, zcela vyhlazeným partiím.

Lept patří mezi tzv. chemické techniky tisku z hloubky. Pro bohatou škálu výrazo- vých prostředků patří mezi nejrozšířenější techniky grafického umění a může mít řadu podob – čárový lept, akvatinta, měkký kryt, rezerváz a mnohé další. Jejich společným znakem je obraz vyhloubený do hladké kovo- vé desky pomocí leptadla.

Technika grafického leptu má, stejně jako rytina, své počátky ve zlatnických a kovory- techkách. Leptacího postupu bylo k tiskovým účelům poprvé použito na počát- ku 16. století. První lepty vznikaly na želez- ných deskách, které ve 2. polovině 16. století nahradily měděné. Teprve v průběhu 17. stole- tí se vývoj leptu posunul k větším uměleckým výkonům, které ovlivnil mj. i objev pevného krytu, poprvé využitého Jacquem Callotem.

Vyhlazená měděná či zinková deska se opatří pevným krytem (směs vosku, syrského

asfaltu, mastixové pryskyřice a případně též kalafuny). Kresba se provádí tupou rycí jehlou, kterou se odstraňuje vrstva ochran- něho krytu z povrchu desky. Působením leptadla jsou pak místa obnaženého kovu vyleptána do hloubky i šířky. Intenzitou lep- tání se docílí tónové gradace linií. Pro čáro- vý lept je charakteristický tupý začátek i konec leptané čáry.

Akvatinta vznikla v polovině 18. stole- tí zásluhou francouzského malíře a grafika Jeana Baptisty Le Prince, který ji původ- ně nazval *au lavis* (tušovou). Jde o techni- ku tónového leptu, při níž se kresba vytváří na kovové desce ozrněné nataveným asfal- tovým nebo kalafunovým zrnem. Tónové škály se dosahuje postupným zaleptáváním a vykrýváním kresebných ploch asfaltovým lakem. Na intenzitu pultónových ploch má vliv délka leptání i kvalita zrna (pravidelnost naprášení, intenzita natavení atp.).

Antonín Karel Balzer, *Strom*, 1800, akvatinta (detail)

Honoré Daumier, *Chut* ze série *Pařížské typy*, 1939, litografie (detail)

Litografie byla objevena pražským rodákem Aloisem Senefelderem v roce 1796. Jde o velmi univerzální techniku založe- nou na principu tisku z plochy a chemi- kých vlastnostech jemnozrného vápence. Tisknoucí partie jsou ve stejné rovině jako netisknoucí místa a při tisku je využíváno vzájemného odpuzování mastnoty a vody. Matrici tvoří litografický kámen (vápenc), na který se kresba provede mastnými pří- pravky (litografická křída, tuš). Kresba při- jímá tiskařskou barvu, zatímco místa, která nemají tisknout, mastnou barvu odpuzují. Povrch matrice se připravuje leptadlem, aby si uchoval své vlastnosti pro větší počet otis- ků. Tisk se provádí na litografickém nebo ofsetovém nátiskovém lisu. Výsledný otisk má plošný a měkký charakter, bez viditelné- ho reliéfu barvy. O

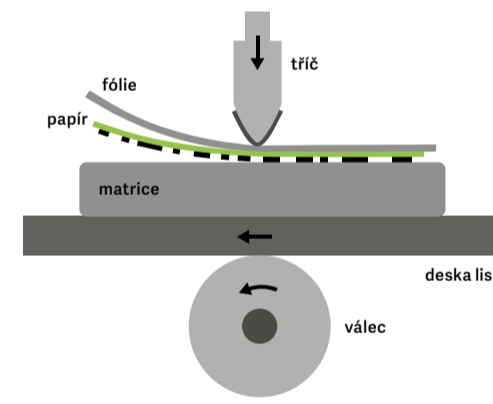

Schéma tisku ZPlochy (litografie)

RESTAURÁTORSKÉ OKÉNKO

Mnohé z grafických listů musí projít před vystavením odborným ošetře- ním v restaurátorské dílně. Odborníci zde podrobí dílo průzkumu, na jehož základě navrhnu specifický postup restaurátorských prací.

Pokud je grafika poškozena, je hlavním úkolem restaurátora uchránit ji od další degradace. Prakticky to znamená například odstranění pracho- vého nánosů, zajištění trhlin nebo odkyselení papírové podložky s nízkým pH. Někdy je třeba zohodnotit vliv předchozích více či méně odborných zásahů. Spousta křehkých grafik byla v minulosti podlepena papírem nebo vyspravena pomocí nejrůznějších pásek. Zde je pak na místě posoudit, zda nemá taková vyspráva na dílo negativní vliv a nebude lepší ji odstranit.

Grafiky putující na výstavu bývají kromě těchto konzervačních zásahů často podrobovány také restaurování, které má za cíl navrátit jim jejich autentický vzhled. Velká tmavá skvrna uprostřed výjevu nebo výrazné sklady na papírové podložce mohou celkový dojem z prezentovaného díla pokazit. Restaurátor může pomocí různými metodami čištění, vyrovná- ním či doplněním chybějícího papíru. V případě potřeby lze nakonec citli- vě provést retuš pro optické scelení.

Jednou z grafik restaurovaných pro výstavu Art & Print byl mědiryt: Giovanni Battista Franco nebo Aenea Vico, *Venuše a Amor*, 1561 →

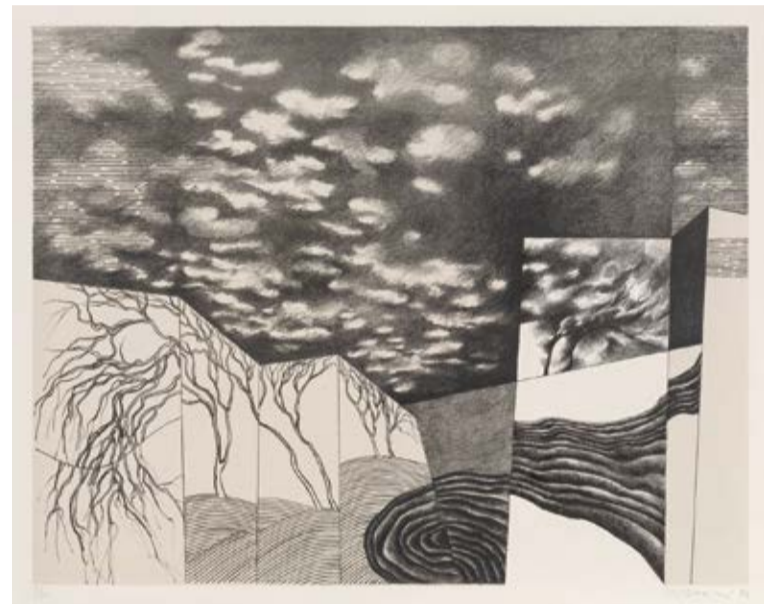
obr. 1 – Dílo bylo poškozeno velkými zateklinami. Pruhy papíru, jimiž byly v minulosti vyspra- veny trhliny, zapříčinily vznik mnoha vrás a skládů v pravé části díla.

obr. 2 – Grafika byla podrobena čištění ve vodní lázni. Zatekliny se tak částečně podařilo odstranit. Zároveň byly sejmuty historické vysprávkové pásky a dílo bylo vyrovnáno.

obr. 3 – Trhliny byly vyspraveny japonským papírem. Zateklina na pravém okraji díla, kterou se nepodařilo odstranit ani dalšími metodami, byla vyretušována, aby nepůsobila rušivě. Zuzana Kaštovská – restaurátorka prací na papíře

POST.PRINT **Mapa a teritorium** Kateřina Ottmarová

Moderní a současnou grafiku ze sbírek Muzea umění představuje už od listopadu výstava *Post.Print*. Její autoři se nechali inspirovat mapou, tou výstava je a tu také sleduje. „Díla, která představujeme, mapu připomínají nebo je přímo jejich námětem, sama jsou mapami vnitřního světa jejich autorů, respektive světa, který vytvářejí, a jako s mapou se zachází také s expozicí,“ zdůrazňuje autorka výstavy Barbora Kundračíková. Samotní grafici, jejichž práce výstava představuje, jsou také reprezentanty jistého geografického území – bájně střední Evropy a všichni se nyní scházejí v Olomouci. Tím, oč v mapě jde, je především teritorium, území obývané, stav žitý, a proto vám nyní podrobněji představujeme několik vybraných autorů a autorek podrobněji, mimo jiné také v souvislosti s technikou, se kterou jsou přednostně spjatí.

Věra Kotasová, *Krajina*, 1974, linoryt

Věra Kotasová

28. 3. 1939 Přerov – 20. 4. 2019 Přerov

Častým námětem grafických prací Věry Kotasové je každodenní život člověka a příroda, kterou je ovlivňován. Tento vztah ve svých grafických listech představuje v jeho křehké a jemné poloze, což jí umožňuje především technika linorytu a suché jehly. Díky této technice jsou její listy protkané subtilními liniemi a tvary. Řád společně s velkým citem a smyslem pro detail je v grafických listech podpořen harmonickou kombinací černé a bílé barvy.

„Věra Kotasová má smysl pro jemné nuance a v jejích listech se projevuje až artistnost ve spojení dekorativizujících prvků s hledáním harmonie a krásy. Často užívá jemných proporcí, nezřídka zlatého řezu. Kultivovanost projevu je ovšem podmíněna i brilantním zvládnutím techniky a mimo jiné i její volbou: linoryt ve své pregnantní kombinaci černé a bílé je jen umocňován negativností otisku. Paralelně se však vynořuje i potřeba živelnějšího a bezprostřednějšího vyjádření, konkretizovaná zase suchou jehlou.“

Pavel Zatloukal, *Věra Kotasová – grafika 1979–1986*, Olomouc 1986

Václav Zymund

18. 6. 1914 Praha – 10. 5. 1984 Brno

Rané grafické práce Václava Zymunda inklinují k surrealismu. Tvořil je pomocí velmi křehké a precizní ryté kresby suchou jehlou. Později inklinoval k intimnímu lyriismu a následně v grafice experimentoval

Václav Zymund, z cyklu *Věčné pohyby* (*Kompozice v oválu*), 1945, lept

v tendencích informelu. Z jeho prací se nikdy nevytratil zájem o linii a její schopnost formovat prostor.

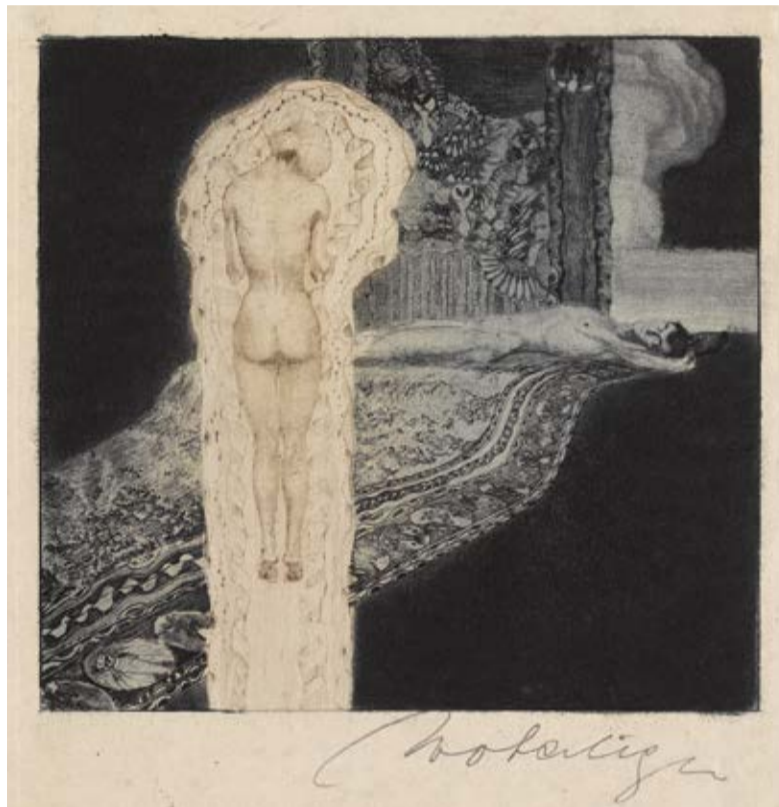
„Učarovalo mu surrealistické pojetí světa a surrealismus se stal provždy nejen způsobem jeho uměleckého sebevyjádření, ale především jeho životním stylem.“

Alena Zymundová, *Václav Zymund. Asambláže a koláže z let 1980–1984*, Ostrava 1996

Ivo Saliger

21. 10. 1886, Königsberg / Klimkovice – 14. 1. 1987 Vídeň

Grafické práce rakouského autora Iva Saligera, který je však s olomouckým prostředím bytostně spjat (je také autorem řady městských vedut) se vyznačují formalistním vyzněním a viditelnou stylizací v duchu art deca. V jeho leptech hraje důležitost detailní

Ivo Saliger, *Sen muže*, nedatováno, lept, čárový barevný, suchá jehla, akvatinta

kresba a výrazná práce se stínováním. Téma jeho prací jsou především symbolistní, odkazující k neustálému boji smrti se životem.

Cyril Bouda

14. 11. 1901 Praha – 29. 8. 1984 Praha

Velká záliba Cyrila Boudy v historii umění se odrazila i v samotném výrazu jeho grafik, pro které často nacházel inspiraci v pracích starých mistrů. Pro jeho grafické práce je vedle důrazu na historii důležitá především kresba. Cit pro kresbu následně rozvíjel v řadě klasických grafických technik.

Cyril Bouda, *Brno od výstaviště*, 1927, čárový lept

Ve velkém množství zpracovaných vedut a zátiší lze pozorovat zejména Boudův důraz na detail a jemnost linie.

„Je zřejmo, že Boudovým nejpřiléhavějším grafickým výrazem je vlasová, plynulá čára, jejíž jemnost je pak ještě zdůrazněna barevnými skvrnami delikátních odstínů; obojí spoluvytváří ono lyrické měkké ovzduší, jež je vlastní Boudovu naturelu, a v němž dosahuje nejsuggestivnějšího účinku jak v obrazech, tak i v grafických listech.“

Eva Bužgová, *Cyril Bouda*, Praha 2001

Jaroslav Šerých, *Zahrada*, 1960, suchá jehla

Jaroslav Šerých

27. 2. 1928 Havlíčkův Brod – 23. 3. 2014 Praha

Grafika Jaroslava Šerých se blíží tendencím českého informelu, do kterého však vnáší velmi silné imaginativní duchovní představy. Biblické a figurální náměty tvořené technikami rytiny, leptů, suché jehly či barevné litografie se vyznačují liniemi a barvami prochnutými světlem. Kaligrafické vyznění jednotlivých linií a pocit lehkosti, který zanechala kresba na grafické desce, naznačuje snahu Šerých převést uvolněnost a jemnost malby štětcem do grafické techniky. Grafika je pro Šerých jednou z možností, jak přenést své silné duchovní imaginace do hmotného světa.

„Šerých vytrvale přesvědčuje, že nejhlubší věci jsou nepojmenovatelné, a proto ani nemohou přijmout jasný tvar a mohou k němu jen odkázat a přiblížit duchovní sféru života.“

Miroslava Hlaváčková, *Jaroslav Šerých, Havlíčkův Brod, 1997–1998*

Eva Bednářová

8. 5. 1937 Praha – 6. 12. 1986 Praha

Grafická práce Evy Bednářové je spojována především se symbolismem, který však v jejím podání nese charakteristické znaky autorčiných osobních intimních zkušeností. Plocha grafických listů je věnována osobitě symbolice jednotlivých znaků, věcí a postav, které spolu v dialogu komunikují v často těžko popsatelných souvislostech. Velmi bohatý svět vlastní imaginace a prvky převzaté z tradice kaligrafie zaplňují plně

Eva Bednářová, *Odložené ruce*, 1981, barevný lept, suchá jehla

jednotlivé listy. Pomocí technik leptu a suché jehly vytváří Bednářová šerosvitnou atmosféru a modeluje prostor, který je plný symbolických barev.

„Sme tu, na našej Zemi – odkázani na seba: človek na človeka! Ak budeme proti sebe, budúcnosť nezvládneme, planéta Zem ostane – ale bez nás...“

Rudolf Sikora

Rudolf Sikora

* 17. 4. 1946 Žilina

Grafika je jednou z technik, které Rudolf Sikora využívá pro ztvárnění svého konceptuálního myšlení. V jednotlivých pracích hledá stopy lidské činnosti a jejího propojení s celou společností i samotným vesmírem. Antropologický princip, který Sikora zkoumá, propojuje s otázkami kosmologie, ekologie a typografie, což zdůrazňuje jeho vztah k exaktním vědám. Výsledky jeho zkoumání se pohybují mezi vizuálními či textovými výstupy. V grafice tak spojuje princip plochy a znaku, ať už toho číselného, typografického či vizuálního.

Rudolf Sikora, z cyklu *Pozemšťan (I, II)*, 1996/1998, ofsetBohumír Jaroněk, *Tři valašské domky pod stromy*, nedatováno, barevný dřevoryt (xylografie)

Výstavy Art & Print a Post.Print nabídnou workshopy s umělci i talk show

Bohatý doprovodný program k výstavám Art & Print a Post.Print, které prezentují sbírku grafiky Muzea umění Olomouc, nabídne muzejním návštěvníkům komentované prohlídky, tematické přednášky a besedy, doprovodné výstavy, výtvarné workshopy pro rodiny s dětmi i širokou veřejnost a mnoho dalších jedinečných akcí.

ART TALK. S UMĚLCI O UMĚNÍ PŘÍMO V EXPOZICI

V listopadu zahájilo Muzeum umění Olomouc nový, volný cyklus rozhovorů s vizuálními umělci. Rozdíl proti tradiční talk show je v místě konání a zaměření. Rozhovory se totiž budou konat v konkrétní expozici a hostem bude vždy vystavující autor. Právě z těchto faktů vyplývá hlavní téma rozhovoru. V listopadu takto vyzpovídal David Hrbek rovnou dva umělce výtvarníka Martina Mulače v Galerii Caesar a v Trojlodí Muzea moderního umění předního českého grafika Michala Cihláře.

WORKSHOP S GRAFIČKOU LENKOU FALUŠIOVOU PŘEDSTAVÍ VEŘEJNOSTI KOUZLO SUCHÉ JEHLY

Tématem workshopu pro širokou veřejnost, který se uskuteční v sobotu 15. února 2020 od 14 hodin bude krajina, jedno z věčných a bezedných témat ve výtvarném umění.

Účastníci se pod odborným vedením grafičky Lenky Falušiové seznámí s technikou tisku z hloubky, konkrétně se suchou jehlou, jejíž název je odvozen od způsobu práce a od použitého nástroje. „Během workshopu se naučíme pracovat s různými nástroji, které se dají pro suchou jehlu využít. Ukážeme si, jak správně připravit papír pro tisk a také si například vysvětlíme, jakým způsobem číslovat a podepisovat grafické listy,” prozradila Lenka Falušiová.

Workshop je vhodný pro zájemce od 12 let a má omezenou kapacitu, proto je nutná rezervace místa.

Rezervace: cermakova@muo.cz | 585 514 299

LENKA FALUŠIOVÁ (*1988)

vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze, Ateliér grafiky I. u Jiřího Lindovského a Dalibora Smutného. Je osobitě především svými grafikami, ačkoli se na stejné úrovni věnuje kresbě, fotce nebo akvarelu. Skrze všechna vyjmenovaná média se obrací k lesům, kde se zajímá o jejich vnitřní charakter. V roce 2015 vyhrála hlavní cenu ve studentské kategorii soutěže Grafika roku v Clam-Gallasově paláci v Praze. Od roku 2015 je také členkou sdružení českých grafiků Hollar Praha. Její grafiky jsou zastoupeny ve sbírkách Muzea umění v Olomouci, Východočeské galerie v Pardubicích, Městské knihovny v Praze, Galerie Klatovy-Klenová.

KALENDÁŘ AKCÍ

7. 1. 2020 | 11.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Post.Sprint: zkrácená komentovaná prohlídka pro seniory

14. 1. 2020 | 16.30 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná prohlídka výstavy Art & Print s kurátorkou Helenou Zápalkovou

16. 1. 2020 | 16.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná prohlídka výstavy Post.Print s kurátorkou Barbarou Kundračikovou

ČT – SO | 16. – 18. 1. 2020 | 19.00 HODIN | MMU – TROJLODÍ VSTUPNÉ 200/150 KČ Marie Gourdain (FR) a kol.: Impression autorská performance | premiéra a 2 reprízy

4. 2. 2020 | 11.00 HODIN | GALERIE CAESAR Post.Sprint.Special: komentovaná prohlídka pro seniory k výstavě Seberyti

4. 2. – 1. 3. 2020 | GALERIE CAESAR Seberyti: výstava studentů a absolventů Ateliéru grafiky Katedry výtvarné výchovy PdF UP

6. 2. 2020 | 16.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná prohlídka výstavy Post.Print s kurátorkou Barbarou Kundračikovou

11. 2. 2020 | 16.30 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná výstava Art & Print s kurátorkou Helenou Zápalkovou

13. 2. 2020 | 17.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Jan Čumlivský a Tomáš Klepoch: přednáška Hranice grafických technik

15. 2. 2020 | 14.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Workshop s grafičkou Lenkou Falušiovou

27. 2. 2020 | 16.30 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná prohlídka výstavy Art & Print s kurátorkou Helenou Zápalkovou

1. 3. 2020 | 16.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ Komentovaná prohlídka výstavy Post.Print s kurátorkou Barbarou Kundračikovou

Marek Šobáň je nově ve vedení Komory edukačních pracovníků

Marek Šobáň, vedoucí edukačního oddělení Muzea umění, je nově místopředsdou Komory edukačních pracovníků (KEP) při Radě Galerií ČR. Svě funkce se ujal v listopadu společně s novou předsedkyní Lucií Haškovcovou z Galerie hlavního města Prahy.

Nové složení vedení komory schválil Sněm Rady Galerií ČR, který se konal 11. a 12. listopadu v Západočeské galerii v Plzni a oficiálně do funkce rovnou jmenoval novou předsedkyni i místopředsdu. O tom, kdo bude edukátory v rámci Rady reprezentovat, již dříve hlasováním rozhodli jednotliví členové KEP. Na pozicímístopředsedy dosadili kolegové z celé republiky vedoucího edukačního oddělení a lektora Muzea umění Olomouc Marka Šobáně. „Komora edukačních pracovníků při Radě galerií ČR je velmi aktivní složkou celé organizace. Její členové se scházejí na pracovních setkáních minimálně dvakrát do roka. Smyslem těchto schůzek je především vzájemně předá-

vání příkladů dobré praxe, což je velmi obohacující nejen pro kolegyně a kolegy, kteří začínají, ale i pro ty zkušenější se sklonem k opakování již prověřených postupů,” zhodnotil význam organizace Marek Šobáň.

Komora edukačních pracovníků je profesní organizací, sdružující edukátory v kultuře z českých muzeí umění a galerií. O

Mgr. Marek Šobáň, Ph.D. (*1970)

Rodáka ze Zlína (tehdejší Gottwaldov) přitahovalo umění od dětství: několik let navštěvoval výtvarný obor na LŠU. Částečně tento svůj zájem uplatnil i během studia na Střední průmyslové škole stavební, zejména v předmětech odborné kreslení, rýsování a deskriptiva. Po roce studia na VÚT v Brně absolvoval na Pedagogické fakultě UP Olomouc obor Český jazyk a výtvarná výchova pro II. st. ZŠ. V rámci svého doktorandského studia se zaměřil na Poznávací procesy dětského návštěvníka v expozici výtvarného umění.

Během své profesní kariéry působil v olomouckém Studu Experiment, učil na Moravském reálném gymnáziu Olomouc a ZŠ Zeyerova. V Muzeu umění pracuje jako lektor

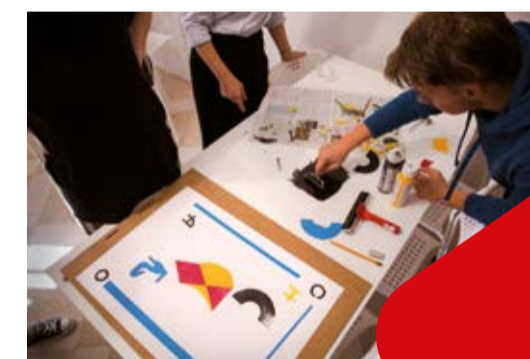

již 18 let, od roku 2014 zastává pozici vedoucího edukačního oddělení. Dlouhodobě také vyučuje na Katedře výtvarné výchovy PdF UP, je spoluautorem několika odborných publikací a v současné době spolupracovníkem na projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Pokusné ověřování: Vzdělávací programy paměťových institucí do škol. Mimo jiné je také performer, básník, tanečník, nadšený fotbalista, milovník koček a otec dvou dětí.

ArtCoMe UMĚNÍ – TVOŘIVOST – SPOLUPRÁCE ...JIŽ POTŘETÍ

Tvůrčí atmosféra a mezinárodní spolupráce ovládla v posledním říjnovém víkendu Galerii města Bratislavy. Již potřetí se pod záštitou projektu ArtCoMe setkali studenti z Olomouce, Krakova, Bratislavy a Pécse.

S novým školním rokem se totiž rozjela druhá etapa mezinárodního vzdělávacího programu, který opět spojí společnou tvůrčí činnost dvacet středoškolských studentů ze čtyř zemí. Jednotlivé studentské týmy se od září

Páteční program byl věnován prezentaci výsledků samostatné přípravy. Studenti nejen představili svá témata, ale také se s ostatními podělili o zkušenosti s odborným výzkumem a týmovou prací, které jejich příprava vyžadovala. V následujících dnech čekaly studenty inspirativní přednášky a tvůrčí workshopy. Pod vedením lektorů měli možnost dále rozvíjet své téma a objevovat jeho zásadní motivy a vizuální symboly. V průběhu dvou dnů vytvořili animovaný klip, proměnili se v novináře a navrhli obálky časopisů. Lektori Galerii města Bratislavy si pro studenty připravili také jedno překvapení v podobě prvorepublikové tančíny.

„V rámci mezinárodního edukačního projektu ArtCoMe se oficiálně setkáváme už počtvrté, pokud počítám i úvodní seminář pro lektory a pedagogy v Kroměříži. Přesto bylo bratislavské setkání velkou výzvou, protože do projektu vstoupily nové týmy studentů,” upozornila manažerka projektu Eva Jurečková. „Možnost srovnání s minulým rokem je samozřejmě zajímavá. Nové zapojení studentů přistupují k práci velmi zodpovědně, stejně jako jejich kolegové v předchozím školním roce. Myslím si, že jejich entuziasmus a tvůrčí přístup odráží i originalita výstupů, které vznikly na bratislavském setkání,” doplnila Terezie Čermáková, autorka koncepce edukačního programu. O

připravovaly na podzimní setkání v Bratislavě a pracovaly na prvních úkolech. Stejně jako v minulém roce měl každý tým za úkol zpracovat společensko-historické téma, které zapadá do časového rozmezí putovní výstavy Rozlomená doba 1908–1928 a zároveň má národní či regionální charakter. K vybraným tématům studenti vytvořili články na Wikipedii. Na daná témata svým zaměřením navázaly i tvůrčí workshopy, které studenti absolvovali během setkání v Bratislavě. To se uskutečnilo od pátku 25. do pondělí 28. října, kdy se v prostorách Galerie města Bratislavy setkali studenti, pedagogové, muzejní lektori a koordinátoři projektu ArtCoMe.

KULTURA TVOŘÍ EVROPU

Program Kreativní Evropa slaví v České republice 15 let existence. U této příležitosti, kdy Česká republika využívá všech výhod, které členství v EU přináší, začala kampaň Kultura tvoří Evropu. Její součástí je také vydání publikace STORIES, která představuje vybrané příběhy z desítek projektů, které se v České republice mohly uskutečnit mimo jiné díky podpoře zmíněného programu. Mezi dvanácti inspirativními příběhy je uveden i projekt Art & Contemporary Me.

Kreativní Evropa je programem Evropské unie na podporu kinematografie, kulturních a kreativních odvětví. Cílem programu je finanční podpora projektů v oblasti scénických umění, výtvarného umění, nakladatelství a literatury, filmu, televize, hudby, kulturního dědictví či videoher.

Spolufinancováno z programu Evropské unie Kreativní Evropa

MICHAL SOUKUP

Věřím, že můj sen o stavbě SEFO se naplní

V rozhovoru budeme postupovat spíše chronologicky, ale úvodní otázka je aktuální: Jaký pro vás byl rok 2019?

Náročný, ale abych jej mohl hodnotit, musím se vrátit o dva až tři roky zpátky. Uvědomovali jsme si, že se blíží dvě významné události – 100 let Československa a možnost získat peníze pro stavbu SEFO. Tyto možná nesourodé věci jsem se snažil spojit dohromady. Ministerstvo uvažovalo o novém dotačním titulu a na rok 2018 jsme začali připravovat výstavu Rozložená doba spojenou s koncem Rakouska-Uherska a začátky první republiky. Na zahájení projektu jsme pozvali všechny naše důležité partnery, abychom jim při této příležitosti poděkovali a představili poslední verzi budovy SEFO i její budoucí obsah – moderní poválečné umění regionu střední Evropy. Mysleli jsme, že za účasti ministrů kultury poklepeme základní kámen nové budovy. Ani ve snu by mě nenapadlo, že tehdejší ministr kultury Staněk, který je navíc z Olomouce, naše letité úsilí zcela zmaří. Staněk poklep odmítl a vše chtěl vrátit na úplný začátek a vypsat architektonickou soutěž bez ohledu na množství peněz vložených do projektu i na následné těžko řešitelné právní spory.

Můžete být konkrétnější?

V lednu k nám ministr poslal účelový audit a vrcholem bylo trestní oznámení na mě a profesora Zatloukala. Obě byla později samozřejmě zastavena, ale svého času to byl Staňkův argument pro mé odvolání. Postupně jsme tak zjišťovali, že není ohrožen jen projekt SEFO, ale sama podstata Muzea umění. Proto jsme Staňka vyzvali k odstoupení z funkce. A co se týká mě osobně – nový ministr kultury Lubomír Zorálek, přestože se omluvil za chování svého předchůdce, potvrdil mé odvolání a na místo ředitele jmenoval Ondřeje Zatloukala. Já jsem se stal zástupcem ředitele. Beru to jako ministerovo rozhodnutí a jeho právo. Nic to ale nemění na mé práci pro Muzeum umění, tu chápu jako službu instituci a státu, takže jsem s výsledkem smířen a připraven i nadále

pracovat pro muzeum. Největší satisfakcí však bylo, že ministr Staněk musel pod tlakem veřejnosti skončit.

Neuhnout z cesty

Vratme se nyní na začátek vaší ředitelské éry v roce 2013. Dlouhá léta jste byl v nejužším vedení Muzea umění. Překvapilo vás něco v nové funkci?

Když jsem na pozici ředitele nastupoval, myslel jsem si, že to bude mnohem jednodušší. Instituci jsem znal, dlouhá léta jsem stál po boku ředitele Zatloukala, jako kolega i jako jeho zástupce. Ve chvíli, kdy jsem do funkce nastoupil, jsem ale zjistil, že vše je úplně jinak, než jak to vypadalo z venku. Nejvíce na člověka dopadá vědomí absolutní odpovědnosti za všechno – rozpočet, odbornou činnost, celkový chod muzea. Přijímáte nové lidi, musíte zvažovat jejich přínos

Michal Soukup (*1959)

Bývalý ředitel Muzea umění Olomouc, který stál společně s profesorem Zatloukalem u vzniku této instituce v roce 1990. V jejím čele byl od roku 2013 až do října 2019. Nyní je zástupcem ředitele MUO, vede edukační, produkční a výstavní odbor, pokračuje ve své odborné práci, především na realizaci Středoevropského fóra Olomouc.

a snažit se neudělat chybu. Je to obrovská zodpovědnost. Samozřejmě děláte také vše proto, abyste instituci jednou předal svému nástupci v co nejlepším stavu.

V čem konkrétně se vaše práce s přesunem na ředitelský post změnila?

Změna to byla velká, už v tom, že určitým způsobem nejste svým pánem. Jste především představitel veřejné instituce, měl byste být vidět, měl byste chodit na nejrůznější jednání, setkání, významné akce, prostě ta manažerská funkce je s tím spojená. Pokud ředitelem nejste, tak tam sice jít můžete, ale nemusíte. Muzeum umění si za léta své existence vybudovalo značku, kterou co by ředitel představujete doma i v zahraničí. Také jednáte s politiky. I přes snahy odpolitizovat státní správu hraje politika stále klíčovou roli a jako ředitel musíte mít orientaci v dění tak, abyste neublížil instituci. Musíte jednat se všemi stranami, ale nezapomínat ani na svůj světónázor, i tady jsou totiž nějaké meze.

Jaký to mělo dopad na váš soukromý život?

V každém případě ztrácíte určité soukromí. Nemáte tolik času pro rodinu. Já jsem v průběhu funkce přišel o oba rodiče, kteří zemřeli. Neměl jsem tolik času věnovat se jim více v poslední fázi jejich života. Snažil jsem samozřejmě udělat maximum, ale v rámci času, jaký vám post ředitele umožní. Podobné je to s manželkou i dětmi. Prostě nemáte čas.

Změnilo to i vaši odbornou činnost?

Určitě. Ztrácíte kontakt s oborem. Jako kurátor jsem dělal projekty a výstavy, měl jsem kontakt s umělci. To s funkcí končí. Na druhou stranu máte možnost ovlivnit mnoho věcí jako ředitel. Máte nějakou vizi a s kolegy se na ni domlouváte, možná i vyslovíte přání nějaký projekt realizovat, ale sám ho neděláte. Už máte danou oficiální roli.

Jak se za dobu vašeho vedení muzeum proměnilo?

Při mém nástupu do funkce už existovala všechna tři muzea – Muzeum moderního

umění i Arcidiecézní muzea v Olomouci a v Kroměříži. Navenek to tedy může vypadat, že velké změny nepřišly. Vnitřně tomu však bylo jinak. Museli jsme reagovat na opravdu obrovské rozšíření činnosti muzea. Brzy jsme pod svá křídla přijali i Divadlo hudby a jeho osm odborných zaměstnanců, čímž se proměnila programová skladba našich akcí. Kvůli tomu jsme museli udělat změnu organizační struktury, kdy z původních dvou odborů jsme rozšířili stav na čtyři.

Když se dnes podíváte na své vedení, udělal byste něco jinak? Nelitujete, že jste se stal ředitelem?

Nikdy jsem neuvažoval o tom, že budu ředitelem, život beru, tak jak plyne. Jsou lidé, kteří považují svou kariéru jako nejdůležitější věc svého života. Když se jim zhroutí kariéra, tak se jim zhroutí celý svět. To je podle mě špatně. Člověk je součástí něčeho širšího. Když odešel profesor Zatloukal, situace vyplynula tak, že mám pokračovat v jeho práci. Snažil jsem se to dělat, jak jsem nejlépe uměl. To, že dnes nejsem ředitelem, není žádná katastrofa – umožní mi to vrátit se k odborné práci, na kterou jsem v posledních letech neměl čas. Ono to sice vyzní jako klišé, ale když se sám sebe zeptám, jestli bych udělal něco jinak, tak ne, neudělal. Nesmíme přeceňovat svou roli ve světě. Jsme jen nepatrný střípek v něm. To byl hlavní problém ministra Staňka, myslel si, že je středobodem všeho.

Už tady zaznělo jméno Pavla Zatloukala, vašeho předchůdce ve vedení muzea. Jaký vliv měl na vás jeho příklad a léta, která jste strávil po jeho boku?

Zcela zásadní, protože všechny věci či projekty, které profesor Zatloukal dělá, mají od začátku pevný řád, ideu a vizi. Pokud toto nemáte, tak těžko můžete udělat něco smysluplného. Spouště lidem i politikům chybí právě vize, a když už nějaká je, tak je prázdná anebo nedotažená do konce. Mít vizi, na které pak dlouhodobě a systematicky pracujete, je nejdůležitější věc, kterou jsem si od něj odnesl. Důležité je se také obklopit lidmi, kteří vám s tím pomohou a platí to pro malou výstavu i pro obří projekt jako je Středoevropské fórum. To je zářný příklad jasně dané vize, kterou se krůček po krůčku snažíme naplňovat, a to i přes velké překážky.

Ve funkci ředitele vás na začátku října vystřídal Ondřej Zatloukal. Co říkáte na to, že volba padla právě na něj?

Bylo to rozhodnutí ministra Zorálka. Myslím si ale, že ta volba není špatná, a to nejen proto, že Ondřej Zatloukal pokračuje svým způsobem v mé práci a v předchozí práci svého otce. Především však pokračuje v práci jako dlouhodobý zaměstnanec této instituce, ve které strávil tuším už skoro dvacet let, takže lidi i provoz dokonale zná a myslím si, že tu práci bude dělat dobře.

Středoevropské fórum

Co bylo pro vás nejdůležitější, když jste nastupoval do ředitelské funkce?

V době mého nástupu jsme neměli žádné peníze pro Středoevropské fórum a vlastní boj o něj se pak prolíná celým mým ředitelským obdobím. Byl jsem si vědom, že je na mě ten projekt restartovat a znovu jej vrátit na stůl, což se neobešlo bez politické roviny. Podařilo se nám dostat ho do státní kulturní politiky a v výsledku i do programového prohlášení této vlády. To už naše pozice byla velmi silná, přesto zase došlo k dalším komplikacím. Pevně věřím, že se ale nové budovy dočkáme. Projekt v loňském roce schválila vláda a to je zásadní.

Když jste nastoupil do funkce, jakou roli hrála budova SEFO ve vaší vizi dalšího směřování Muzea umění?

Pokud bych se vrátil na úplný začátek svého působení v muzeu, což je rok 1985, tak jsem

Model budovy SEFO podle návrhu architekta Šépký byl veřejnosti představen při zahájení výstavy Rozložená doba společně s dílem Victora Vasarelyho TER-F2, které patří ke světovým unikátům ze sbírek SEFO.

zjistil, že nám chybí vlastní budova. V sedmdesátých letech totiž komunisté bez náhrady zbourali Dům umění. Koncem osmdesátých let se podařilo získat dnešní Muzeum moderního umění, které však po pětadvaceti letech přestalo kapacitně vyhovovat. Při nástupu do funkce jsem navázal na svého předchůdce a znovu vytýčil za cíl pokračovat v úsilí o prosazení novostavby SEFO. Nemohli jsme všet hlavu, když jsme podruhé neuspěli v operačním dotačním programu. SEFO je jeden z projektů, který se táhne dlouhá léta, podobně jako třeba Guggenheimovo muzeum, které bylo dostavěno až deset let po smrti jeho zakladatele Solomona Guggenheima. I v našem případě byl někdo na začátku projektu, někdo uprostřed a někdo ten projekt dotáhne do konce. Může to trvat třeba dvacet let, ale to není důležité, důležité je, že se ta myšlenka nakonec uskuteční a budova bude sloužit nám i veřejnosti.

Co vše jste pro novou budovu udělali a v jaké je nyní fázi?

V roce 2009 vznikla první architektonická studie od architekta Šépký, ta se v roce 2017 na popud ministra Hermana aktualizovala. Obsahovou i formální stránku jsme si ověřovali i v zahraničí. Realizace tohoto projektu by přímo propojila novou budovu s dlouhodobě poddimenzovaným Muzeem moderního umění. Naše činnost je obrovská, řekl bych, že po roce 1990 jsme nejdynamičtější rozvíjející se institucí muzejního typu v České republice. Vlastníme třetí největší sbírku, ale nemáme ji kam uložit. Dům pro SEFO prostě nutně potřebujeme. A co je nyní nové? Po anabázi s Antonínem Staňkem přijel do Olomouce nový ministr Zorálek, kterému se projekt SEFO líbí a podporuje jej. Od té doby proběhlo několik jednání s partnery, odborníky, ministerstvem i zaměstnanci nad konečnou podobou budovy. Řešíme úskalí i pozitiva všech nastíněných možností. Můj osobní názor je ale takový, že přístavba SEFO

k Muzeu moderního umění je stále tím nejlepším řešením. Vznikne jedinečný areál se všemi parametry moderního muzea.

SEFO není jen budova, ale také projekt s muzejním obsahem. Co se zatím podařilo udělat v tomto ohledu?

Odbornou či obsahovou stránku věci naplňujeme nejenom výstavami, tou neviditelnější byl vznik středoevropské stálé expozice Století relativity v roce 2013. Ale už dříve s profesorem Zatloukaem jsme se začali obracet do zahraničí, kde jsme navázali kontakty s významnými institucemi, ať už na Slovensku, Maďarsku či v Polsku. Díky tomu jsme udělali řadu projektů v zahraničí a zároveň jsme řadu projektů přivedli ze zahraničí k nám do Olomouce. Pracujeme také na akvizicích pro stálou expozici. Například se nám díky práci kolegyně Renotiery podařilo získat unikátní sbírku čtyřiceti děl věhlasného →

→ umělce maďarského původu Victora Vasarelyho. Jsme jednou z mála institucí na světě, která se tím může pochlubit a jedinou mimo jeho rodné Maďarsko a Francii, kde žil. Ve sbírkách máme legendu slovenské výtvarné scény Jozefa Jankoviče či další světovou hvězdu Magdalenu Abakanowicz z Polska. Nezapomínáme ani na české umělce, nejviditelnější je asi David Černý a jeho Lupič, který přes letní měsíce ručkuje po římsě a láká návštěvníky Olomouce do našeho muzea. Děť špičkové středoevropské provenience je v našich sbírkách mnoho a také to je důvod, proč nutně potřebujeme novou budovu. Díky ní je budeme moci ukázat celému světu.

Jaké je postavení Muzea umění v rámci střední Evropy?

Myslím si, že myšlenka SEFO je natolik silná, že nám výrazně pomohla oslovit politiky, partnery i umělce. Zajímavé je, že tento projekt měl a má větší podporu v zahraničí než v Česku. Zahraniční partneři si totiž uvědomovali, že takové muzeum ve střední Evropě není, a proto nám velmi drželi palce a stále nám pomáhají. Řada autorů nám darovala svá díla, což je pro nás velký závazek. Dokladem, že to neděláme špatně, je pak udělená Mezinárodní visehradská cena z rukou ministrů kultury V4.

Unikátní spojení muzea a divadla

Jedním z důležitých okamžiků vašeho vedení muzea bylo připojení Divadla hudby. Jak se tato myšlenka zrodila?

Když jsme získali budovu v Denisově 47, byla v ní celá řada podnájemníků, a jedním z nejvýznamnějších bylo Divadlo hudby. Zpočátku jsme mysleli, že by se kvůli celkové rekonstrukci budovy mohlo přestěhovat jinam, ale ukázalo se, že tyto možnosti nejsou. Jenže město Olomouc jako zřizovatel nechtělo investovat do cizího majetku. Ministerstvo kultury pak zase odmítlo dávat peníze do prostor, kde sídlila městská organizace. Byla to naprosto patová situace. Ještě za ředitele Zatloukala jsme přišli s myšlenkou připojit Divadlo hudby k Muzeu umění a tím v podstatě vyřešit zásadní problém dokončení rekonstrukce budovy. Já jsem ji pak jako jednu z prvních věcí ve funkci dotáhl do konce. Jsme rádi, že je Divadlo hudby naší součástí.

Propojení muzea s divadlem je v České republice ojedinělé. Co to Muzeu umění přineslo?

Muzea a jejich provoz se velmi proměňují. Už nejde jen o sbírání a vystavování umění, ale je potřeba vytvořit podmínky, kde je umění pojato v širším kontextu, a to i prostřednictvím dalších žánrů například divadla, hudby nebo filmu. Takovým muzeem chceme být i my a v tom nám právě pomáhá unikátní propojení s dnes už bývalým Divadlem hudby. Stáváme se díky tomu moderní institucí pro 21. století.

Divadlo hudby nyní prochází velkou proměnou. Můžete ji přiblížit?

Opravujeme bývalé kino Central a samozřejmě se nabízí do tohoto komfortnějšího prostoru Divadlo hudby přesunout. Tomu se podřídila i příprava projektu, a tak právě vzniká v Olomouci velmi zajímavý prostor pro nejrůznější kulturní akce se špičkovým vybavením, což se samozřejmě promítne i do programové skladby našich pořadů. Provoz bychom rádi zahájili počátkem roku 2021.

Od roku 2017 zdobí přes letní měsíce budovu Muzea moderního umění ručující Lupič z dílny českého umělce Davida Černého.

Rekonstrukce Zdikova paláce

Pod Muzeu umění spadají také dvě arcidiecézní muzea. Jak funguje spolupráce s olomouckým arcibiskupstvím?

Spolupráce pokračuje tak jak byla nastavená v roce 1998. Snažíme si vycházet vzájemně vstříc a velkou výhodou je to, že otec arcibiskupa je ve funkci od počátku naší novodobé historie. Každý rok projednáváme dramaturgický plán čítající několik výstav. Často provázíme významné návštěvy a ukazujeme společný výsledek naší práce. V loňském roce to byla především výstava Za chrám, město a vlast o mimořádné osobnosti biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu.

Jako zástupce ředitele jste se podílel na vybudování a přestavbě Arcidiecézního muzea v Olomouci, ale ani zde nejsou práce plně hotovy. Co se musí ještě udělat?

Když jsme připravovali koncepci Arcidiecézního muzea, tak jsme chtěli v rámci jednotného architektonického řešení propojit kapitulní děkanství se Zdikovým palácem, který do tohoto prostoru patří. To se tehdy nepovedlo kvůli zkrácení finančních prostředků. Zdikův palác tak zůstal v původním vzhledu po rekonstrukci z roku 1988. Dalším problémem je křížová chodba ve Zdikově paláci, kde jsou veřejnosti zpřístupněna jen

dvě ze čtyř ramen. To by se mělo změnit díky tomu, že Metropolitní kapitula jako vlastník získala peníze z evropských dotací. Zdikův palác by se tak měl architektonicky i vizuálně propojit se zbytkem muzea. Šépkův návrh bude pro mnohé překvapivý, prostor ale krásně vyčistí a zdůrazní největší jeho poklady, jako jsou románská okna. Dokončení plánujeme na rok 2022.

Jak funguje Arcidiecézní muzeum v Kroměříži?

I tam vystavujeme, ale především se staráme o díla ze vzácných arcibiskupských sbírek, a to včetně Tizianova obrazu Apollón a Marsyas. Snažíme se podobně jako u státní sbírky systematicky zpracovávat jednotlivé okruhy a představovat je veřejnosti. Vydali jsme už sbírku prvotisků, sbírku kresby, numismatickou sbírku, pracujeme na hudebním archivu. Odborná práce je tam ale na desetiletí. Zásadní je pro nás i závazek UNESCO, protože kroměřížský zámek se zahradami je součástí světového kulturního a přírodního dědictví.

Bádání v regionu i ve světě

Muzeum se zapojuje i do vědeckých projektů, příkladem je společný výzkum biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu s Univerzitou Palackého a Masarykovou univerzitou. Jakou úlohu v těchto projektech zastává Muzeum umění?

Máme tu dvě roviny – finanční a odbornou. Po mém nástupu do funkce ředitele jsme zjistili, že finanční prostředky pro odbornou činnost jsou nedostatečné. Zároveň jsme však zjistili, že pokud budeme součástí vědecko-výzkumné činnosti a budeme se ucházet o různé dotační tituly, tak máme možnost přijít k penězům, které odbornou činnost podpoří. Kurátoři navíc díky těmto grantům mají možnost zpracovávat daleko větší projekty a témata. Naše vědecko-výzkumná činnost tak už dnes zahrnuje desítky menších i větších projektů a výstupy jsou citovány po celém světě. Konkrétním příkladem je právě výzkum života a činnosti olomouckého biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu, na kterém jsme pracovali čtyři roky v kolektivu asi padesáti odborníků. Výsledek je sedm výstav a doprovodných publikací a tři metodiky řízené edukace.

Můžete uvést ještě nějaké příklady?

Největším příkladem naší mezinárodní spolupráce na výzkumném poli je Rozlomená doba, která byla předloni zahájena v Olomouci a loni pokračovala v Polsku, na Slovensku a v Maďarsku. Tato výstava přesahovala naše odborné i personální možnosti, a proto jsme pracovali s předními institucemi a specialisty z Evropy i USA. Odborná publikace, která výstavu doprovází, je zcela zásadním přínosem pro znalost středoevropského avantgardního umění mezi lety 1908 až 1928.

Výstava Rozlomená doba 1908–1928 se stala nejlepší českou výstavou roku 2018.

Rozlomená doba se také stala nejlepší výstavou roku 2018. Co to pro vás znamenalo?

Každé ocenění naší práce je vždy velké povzbuzení a utvrzení v tom, že svou práci děláme dobře. Ale není to to hlavní, proč tuto práci děláme. Snažíme se představovat nezpracovaná témata, bílá místa, což je velmi těžké. Několikrát se nám stalo, že naše významné projekty v soutěži neuspěly. A to nás samozřejmě mrzelo. Tentokrát to bylo velmi příjemné překvapení.

V Muzeu umění se často setkáváme se zahraničními projekty, namátkou výstava Jozefa Jankoviče ze Slovenska, Pésci Mühely z Maďarska či souhrnná výstava Abstrakce.PL z Polska. Jak se daří takové projekty realizovat?

Autorské výstavy, jako byly Magdaleny Abakanowicz, Magdaleny Jetelové či Jozefa Jankoviče, se vyznačují radostí umělců vystavovat v instituci, která se o ně zajímá a bere jejich dílo s uznáním. Navíc se je snažíme zfilmovat a vytváříme o nich dokumentární snímky pro naši databázi středoevropského umění – CEAD. Chceme, aby vyprávěli příběhy svých uměleckých životů. V řadě případů se nám také daří

Arcidiecézní muzeum je od roku 2015 jediným českým držitelem prestižního ocenění European Heritage Label, ale ani tím práce nekončí. V nejbližších letech čeká Zdikův palác velká rekonstrukce, která jej vizuálně propojí se zbytkem muzea.

na Olomoucku – to byla výstava Ikarův pád, 70. a 80. léta zaznamenala výstava Skleník.

To nejhorší máme snad za sebou

Začínali jsme rokem 2019, můžeme jím i končit. Proměnil se za poslední rok váš pohled na Muzeum umění?

Zažili jsme s profesorem Zatloukalem v muzeu před rokem 1989 období tuhé normalizace. Ukončili to až listopadové události před třiceti lety, které nám přinesly možnost svobodně a bez cenzury pracovat. Vůbec jsem si nedokázal představit, že něco takového ještě zažiju. Za normalizace bylo velmi těžké vystoupit z davu a postavit se za správnou věc. To stejné jsem si uvědomil i v minulém roce, kdy jsme v muzeu čelili obrovskému bezpráví a tlaku ministra Staňka. Lidé, kteří se v první chvíli postavili proti mému odvolání a za celou naši instituci, prokázali velkou odvahu. Nemohli tušit, jestli Staněk vydrží ve funkci a dojde poté k nějakému vyřizování účtů. Bylo to opravdu odvážné a důležité. Sám mám pro to krédo, které říká: „Bůh pomůže tomu, kdo si pomůže sám.“ Pro mě to byl velmi hřejivý a dobrý pocit, když se mi potvrdilo, že naši zaměstnanci nechodí jen do práce od-do, udělají si své úkoly a tím to končí, ale že sami dokáží instituci odvážně bránit. Moc si toho vážím.

Co muzeum nyní čeká a jaká bude vaše role?

To bych taky rád věděl, snad už to nejhorší máme za sebou (smích). Pořád je naším hlavním cílem realizace Středoevropského fóra a budu velmi rád, když se budu moci spolupodílet na jeho dokončení.

Co po vás jako řediteli Muzea umění zůstává?

Právě to, že jsme dokázali projekt SEFO, který už vypadal beznadějně, znovu zvednout. Znovu za něj bojovat, a dokonce na něj získat finance, což považuji za malý zázrak. Tím, že je SEFO součástí vládního rozhodnutí, tak si myslím, že nám chybí jen krůček k postavení budovy. A můj dlouhodobý sen by se tak konečně naplnil. O

Fotoknihy představí bouřlivé dějiny střední Evropy ve 20. století

Pohledy do výstavy Fotoblok. Střední Evropa ve fotografických knihách v Krakově

Dějiny 20. století viděné prostřednictvím fotografických knih dokážou uchvátit a fascinovat. Utopické vize budoucnosti, avantgardní snění, snahy o modernizaci nebo obyčejné záblesky každodenního života se v nich mísí s propagandou, líčným válečným traumatem a záznamem existenčních těžkostí v důsledku společenských změn. To vše ukazuje návštěvníkům Mezinárodního centra kultury v Krakově výstava Fotoblok. Střední Evropa ve fotografických knihách, která se v březnu přestěhuje do Olomouce.

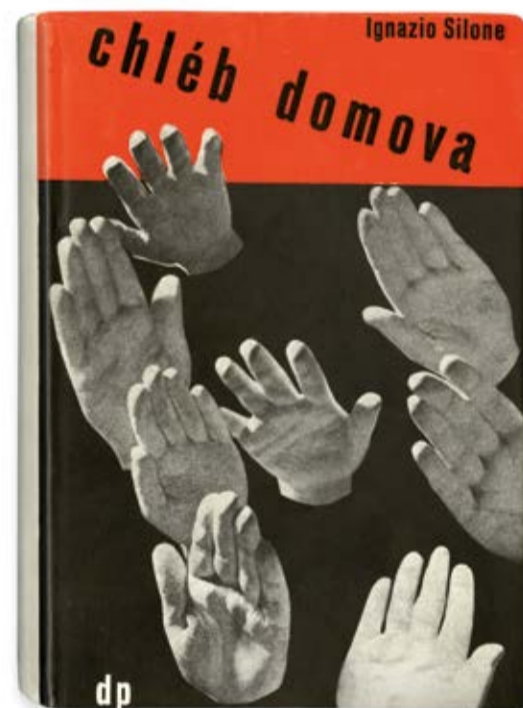
„Výstava představuje vůbec poprvé v tak širokém záběru a ve více než stoleté perspektivě ty nejdůležitější a nejzajímavější fotoknihy z naší části kontinentu. Proto jsme rádi, že už 19. března můžeme přivítat její reprízu v olomouckém Muzeu umění,“ těší se kurátorka sbírky fotografie Štěpánka Bielešová.

„Po celé 20. století doprovázely fotografické knihy, fotoalba a prospekty bouřlivé dějiny tohoto regionu. Teprve posledních dvacet let však fotoknihy budí také živý zájem odborníků a jejich fenomén je už znám nejen kritikům, ale pronikají také do výstavních projektů. Ačkoli se už objevily na mnoha výstavách, dosud tuto problematiku nikdo nepojal komplexně v kontextu střední Evropy.“

Fotoknihy z 8 zemí

Polská výstava je prvním pokusem průřezově a kriticky nahlédnout bouřlivou historii střední Evropy přes umělecké a propagandistické fotopublikace. Představí se na ní více než sto fotoknih z České republiky, Estonska, Litvy, Lotyšska, Polska, Rumunska, Slovenska a Maďarska, které názorně ilustrují, jak fotografie zrcadlila procesy utváření nových identit mladých středoevropských států a jak ovlivňovala jejich image, ideologii, snahy o modernizaci a představy o budoucnosti. Široká mezinárodní perspektiva dovoluje sledovat společný osud, který sdíleli obyvatelé této části Evropy.

„Knihy, které na výstavě ukazujeme, vyprávějí skrze fotografie o dějinách regionu, ale samy o sobě jsou také dokumenty měnících se společenských poměrů, politických vizí a závazků, které fotografie a umění měly. Výstava se obra-

Ignazio Silone, *Chléb domova*. Úprava Ladislav Sutnar, obálka Antonín Pelc, Družstevní práce, 1937

ci i do současnosti, klade otázky po naší identitě a budoucnosti této části Evropy,“ vysvětlují Łukasz Gorczyca a Adam Mazur, iniciátoři výzkumného projektu věnovaného fotoknihám a zároveň spolukurátoři výstavy.

Fotografické knihy představují dosud ne zcela objevený fenomén, jenž zaujme všechny, kdo se zajímají o fotografii, grafický design, dějiny, politiku či umění. Na jedné straně jsou to alba nejvýznamnějších mistrů objektivu – Čecha Františka Drtikola, jednoho ze světově nejznámějších polských autorů Edwarda Hartwiga nebo vynikající fotografky rumunského původu Hedy Löfflerové. Na stra-

ně druhé stojí znepokojivé kolekce fotografií dokumentujících rozhodující momenty dějin jednotlivých národů nebo společností. Dohromady tvoří souvislé, inspirativní a obohacující vyprávění o mozaice dějin a současnosti střední Evropy.

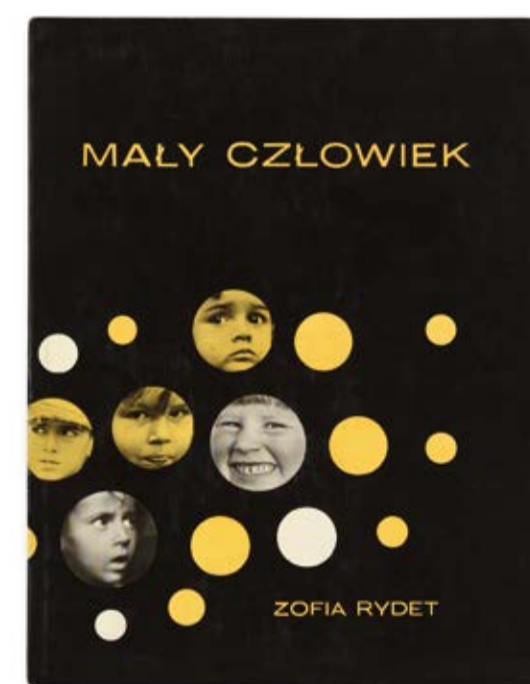
Průvodce 20. stoletím

Příběhová linka výstavy má šest kapitol. Provází návštěvníky 20. stoletím od chvíle, kdy se poprvé objevily knihy ilustrované fotografiemi a vydávané v masovém nákladu, přes období obnovy a vzniku nových států, společenské a sociální procesy šedesátých a sedmdesátých let 20. století až po součas-

nost a období transformace jak kulturní a politické, tak především technologické.

Na výstavě jsou nejen populární a sběratelsky oblíbené fotoknihy, ale také filmové týdeníky, samostatné fotografie, grafické práce a umělecké objekty. Shromážděné výtisky knih si bude možné nejen prohlížet, ale také se jich dotknout, listovat a číst v nich. Může to být vlastně jedna z posledních příležitostí k takto bezprostřednímu kontaktu s fotografickou knihou, která se v naší digitální éře stává stále více ceněným, vyhledávaným a také nevyhnutelně nedostupným objektem.

„Naše zájmy se koncentrují kolem dějin střední Evropy, o nichž vyprávíme pomocí různých prostředků, včetně fotografie,“

Zofia Rydet, *Mały człowiek*, 1965

vysvětluje ředitelka Mezinárodního centra kultury v Krakově Agata Wąsowska-Pawliková. „Výstava Fotoblok je výjimečná také tím, že ji připravil mezinárodní tým odborníků. Uvědomujeme si novost tohoto tématu, o to větší mám radost, že Łukasz Gorczyca a Adam Mazur, nejlepší znalci tématu fotoknih v Polsku, v nás viděli partnery ke spolupráci při vzniku středoevropského kánonu fotografických knih.“

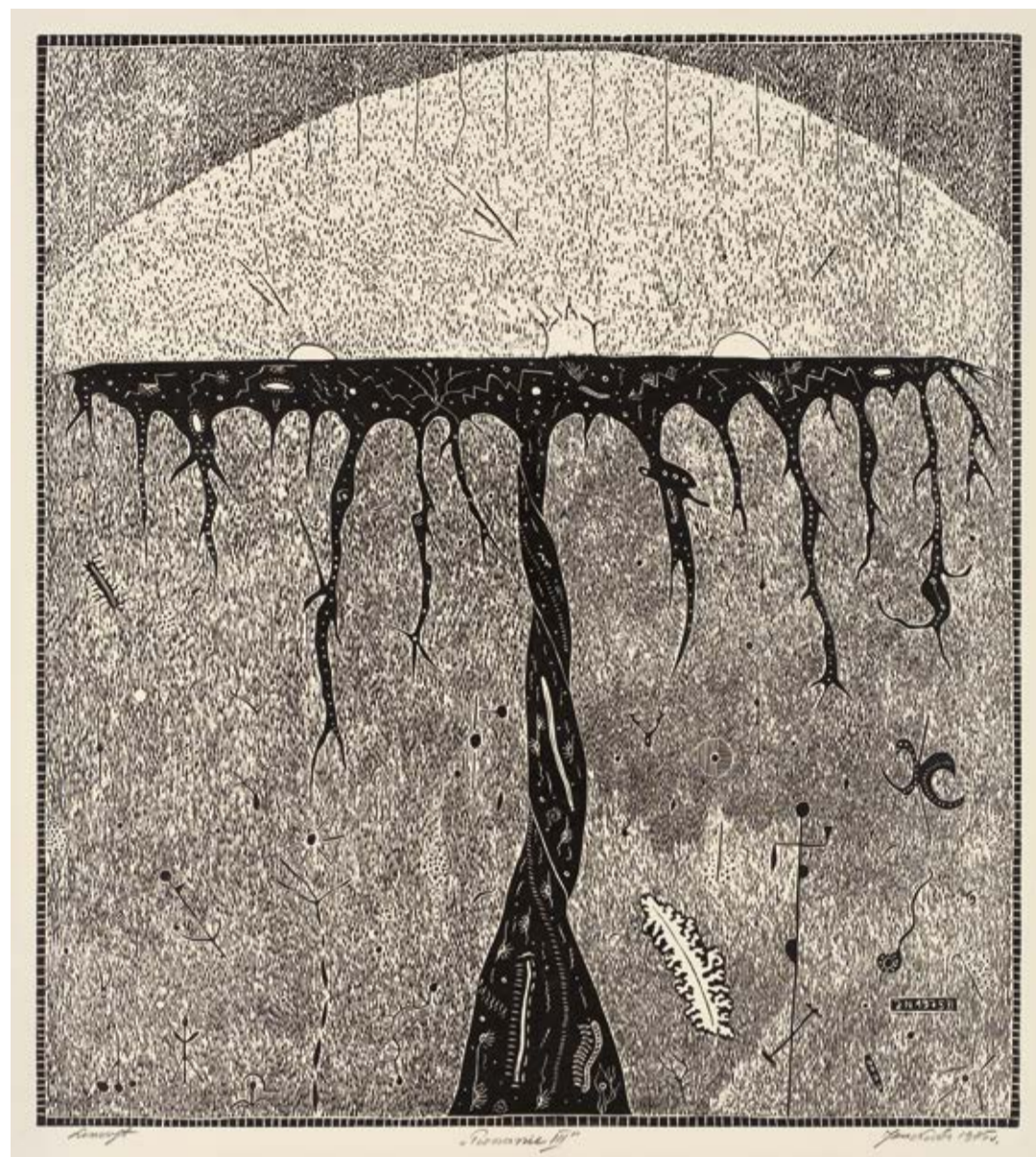
Fotoblok
Střední Evropa ve fotografických knihách
Muzeum moderního umění | Salon, Kabinet
19. 3. — 7. 6. 2020

Karel Schulz, *Dáma u vodotrysku*. Obálka Jindřich Štyrský – Toyen, Praha, Ladislav Kuncíř, 1926

Vítězslav Nezval, *Abeceda*. Obálka a typografie Karel Teige, fotografie Karel Paspas, Praha, J. Otto, 1926

Jan Nowak, Poznání III, 1975

TAJEMNÁ KRÁSA PŘÍRODY

Pohledy do sbírek Muzea umění

Poněkud netradiční výstavu s náznakem příběhu věčné souměřitelnosti člověka a přírodního prostředí chystají Šárka Belšíková a Anežka Šimková. Muzeum umění totiž skrývá ve svých fondech mnohá díla vztahující se k přírodě a jejím motivům. Rozpětí výtvarného ztvárnění přírody je velmi široké, bezesporu jde o nejčastější téma v umění. Právě toho chtějí využít autorky výstavy *Šero i jas* v rámci dlouhodobého projektu *Pohledy do sbírek Muzea umění*.

Téma přírody bylo jasné od začátku. „Ve výběru obrazů, grafik, kreseb i soch asi třiceti českých, německých, rakouských a polských autorů probíhá skryté dění, které se v malých oddechů dotkne témat poznání, ráje, lesa, tajemství, zrodu, růstu, šera i jasu,“ říká Anežka Šimková.

„Člověk jako součást přírody ji může nahlížet zvnějšku, víceméně popisně, ale je tu v různé míře vždy přítomna reflexe vnitřní.

Stvořená příroda výtvarných děl odráží nekonečnou symbiózu vztahů člověka a přírody,“ doplňuje Šárka Belšíková.

Profesionálové i amatéři

Výstava překvapí nejen svým obsahem, ale i netradičním schématem. Nepůjde totiž o tradiční umělecko-historické pojetí, o chronologický přehled či vývoj výtvarných přístupů k tématu přírody. Naopak

chce probudit divákovu estetické vnímání, citlivost a představivost. Tomu odpovídá i výběr exponátů, který se podřizuje záměru uvést díla do vzájemného dialogu, propojení, kontrastu. Ocitnou se tak vedle sebe umělecká díla z různých časových etap 19. až 21. století.

Návštěvníci se mohou těšit na grafické listy Arnošta Hrabala, Josefa Váchala, Stanisława Jakubowského či Marie Blabolilové. Uvidí malby Antonína Slavíčka, Georga Geyera, Lili Gödlové-Brandhuberové, Janiny Kraupe-Šwiderské, Josefa Šímy, Stanisłava Podhrázkého, Oldřicha Šembery a sochařské práce Ladislava Zívra a Josefa Klimeše. Zastoupena budou také díla neškolených umělců.

„Výstava ruší hranice časové i materiálové, propojuje a mísí díla z různých dob a odlišných technik. S tímto přístupem také souvisí zařazení děl neškolených autorů, samouků, jejichž tvorbou se Muzeum umění Olomouc zabývá ve své sbírkotvorné činnosti dlouhodobě a uplatňuje je na svých výstavách nejen samostatně, ale často i v souvislosti s profesionálním uměním,“ říká Šimková.

Jan Nowak – polský samouk přiblíží krásu lesa

Řada děl neprofesionálních autorů, zařazovaných do kategorie art brut jako jsou práce Karla Havlíčka, Josefa Kotziana, Marie Kodovské či Adély Ducháčové, svým imaginativním charakterem výstavu *Šero i jas* osvěžuje.

Novinkou je nyní získaná a poprvé v muzeu vystavená přírůstková kolekce polského samouka Jana Nowaka, původně důlního technika z Katovic, jemuž byla příroda bohatým zdrojem inspirace v jeho grafickém

Janina Kraupe-Swiderska, Předjaří, 1971

Georg Geyer, Krajina s lesní bystřinou, 1864

Otokar Nejedlý, Les, třicátá léta 20. století

díle využívající linoryt a suchou jehlu. Autorovo uchopení tématu přírody, scénérie lesních interiérů i jeho grafiky se symbolickými fantaskními světy jsou v kontextu tvorby art brut zcela výjimečné.

Výstavu, kterou budou moci zájemci navštívit od 19. března do 7. června 2020, doplní festival Art brut film. V mezinárodním měřítku oceňovaný festival představuje tvorbu neškolených umělců z celé Evropy; letošní devátý ročník se v Muzeu umění koná 16. dubna.

ART BRUT

Art brut je v rámci umělecké tvorby kategorií v roce 1945 nově stanovenou Jeanem Dubuffetem (později užíván i termín syrové umění, také spontánní umění či outsider art) pro v podstatě nezařaditelné a někdy těžko pochopitelné projevy autorů, kteří si vytvořili vlastní systém, zákonitosti, logiku a pouze z niterných důvodů a příčin a ze souvislostí a okolností známých jen jim samým. Vytvářejí svou osobní mytologii a zcela se tak vymykají zažitým způsobům, jak nahlížet na umění.

Ze sbírek Muzea umění Olomouc

Prostor nevelkého výstavního sálu Galerie ve druhém poschodí Muzea moderního umění je limitován především požadavkem výběru sbírkových předmětů ze zdrojů naší instituce. Pestrá řada výstavních prezentací umožnila ukázat v minulých letech zajímavé sbírkové kolekce menšího rozsahu, některé měly aktuální či objevitelský náboj, jiné by na své představení či zařazení do větších souborných výstav musely dlouho čekat. Není od věci uvést témata, která se zde zhodnocovala ve výstavních projektech v průběhu let a svým podílem přispívala k oživení programu muzea.

Pod podtitulem „Pohledy do sbírek Muzea umění Olomouc“ se zde uskutečnilo od roku 2013 dvanáct výstav: *Centrální přitažlivost. Středoevropská grafika 2. poloviny 20. století a autorská kniha* (2013/2014) | *Nakladatel Rainer Pretzell. Tvůrce a experimentátor. Autorské knihy* (2014) | *Karel Malich. Vnitřní světlo* (2014/2015) | *Victor Vasarely. Nová akvizice I* (2015) | *Victor Vasarely. Nová akvizice II* (2015) | *Květy a jiné světy* (2016) | *Adolf Hölzel. Kresby* (2017) | *Monogramista T.D. Fragmen T.D* (2017/2018) | *Malíř sběratel. Kresba a grafika ze sbírky Miloslava Holého*

(z cyklu *Pohledy do sbírek...*) (2018) | *Victor Vasarely. TER-F2* (2018) | *Miroslav Šnajdr st. Obrazy a kresby* (2019) | *Architekt Petr Brauner* (z cyklu *Pohledy do sbírek...*) (2019).

Pro kurátory muzea je tento program vítanou příležitostí pojmout témata výběrově a svobodněji než u typu přehledových výstav. Je tomu tak i u chystané výstavy *Šero i jas*. O

Jindřich Štyrský, Les, nedatováno (1934)

Šero i jas / Stvořená příroda
Pohledy do sbírek Muzea umění Olomouc
Muzeum moderního umění / Galerie
19. března. – 7. června. 2020

1989

Pohledy do sbírek Muzea umění Olomouc
Fotografie

Muzeum moderního umění
14. 11. 2019 — 16. 2. 2020

KALENDÁRIUM

Jiří Novák

*6. 11. 1922, Přelouč
†19. 2. 2010, Turnov

Český sochař Jiří Novák začínal tradičními technikami, ale po návštěvě světové výstavy EXPO 58 je opustil a záhy dospěl k vytvoření téměř abstraktních symbolů základních přírodních sil a dějů. Po experimentech s různými typy umělých hmot se v závěru 50. let stal jeho hlavním materiálem kov. Od roku 1957 své plastiky rozpochoval pomocí větrných, vodních či lidských impulsů nebo elektromotory. Vedle mobilních plastik vytvořil Novák řadu stabilních znakových symbolických děl pro architekturu (Dva vstupní emblémy České televize, 1983). Novákovu sochařskou tvorbu po desetiletí stabilně doprovázelo restaurování a tvorba kopií především barokní plastiky. Ve stálé expozici Století relativity je Jiří Novák zastoupen svým *Větrníkem* z roku 1964.

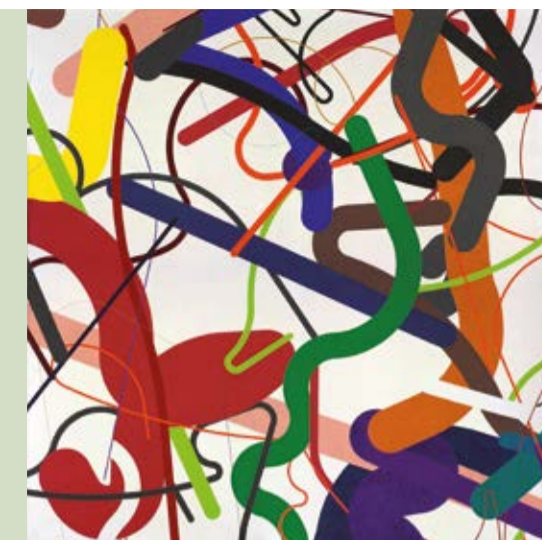
Větrník, (1964)
železo, kámen, v. 100 cm, získáno 1966,
Muzeum umění Olomouc

Zdeněk Sýkora

*3. 2. 1920 Louny
†12. 7. 2011 Louny

Linie – tímto jednoduchým způsobem pojmenovával od roku 1974 Zdeněk Sýkora obrazy, které zaujímají svojí výraznou a dynamickou barevností. První obrazy s námětem linií autor namaloval v roce 1973. Tím se zároveň uzavřela předchozí etapa jeho práce – desetileté období struktur, které vytvářel patrně jako jeden z prvních malířů v dějinách výtvarného umění pomocí počítače. Struktury podléhaly přísným a předem stanoveným pravidlům. Naproti tomu „žížaly“ – jak autor své liniové obrazy někdy nazýval – jsou založeny na uplatnění náhodnosti v systému. Obraz *Linie č. 56* dostal ještě jeden název – *Humberto*. Sýkoru samotného totiž překvapilo, jak „bláznivý“ cirkus z obrazu vznikl. Plátno tak předčilo jeho očekávání ve všech směrech.

Linie č. 56 (Humberto), 1988
akryl, plátno, 200x200 cm, získáno 2006,
Muzeum umění Olomouc

Tono Stano

*24. března 1960 Zlaté Moravce

Tono Stano je významný slovenský fotograf, který se proslavil zejména svými portréty a akty. Patří do tzv. Slovenské nové vlny spolu s Vasilem Stankem, Kamilem Vargou, Rudo Prekopem, Miro Švolíkem a Peterem Župníkem, kteří v první polovině 80. let bourali zaběhnutá klíše inscenované fotografie. Pro jeho akty a portréty nejen z 90. let je příznačná jejich dynamičnost.

Přestože se Stano ve svém staromistrovském přístupu blíží fotografům jako Ivan Pinkava, model na jeho technicky dokonalých fotografiích vyvolává dojem, že se každou chvílí ze své polohy vytrhne. Řada snímků je pak přímo inscenovanou momentkou těla zamraženého v pohybu.

Nechme tělo mluvit II, 1991
černobílá fotografie, papír, 467x573 mm, 386x499 mm,
získáno 2002, Muzeum umění Olomouc

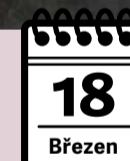
Pravda a Lež, kolem 1900
olej, plátno, 49 x 69 cm, Muzeum umění Olomouc

Eduard Veith

*30. března 1858 Nový Jičín
†18. března 1925 Vídeň

Figurálně zaměřený malíř, portréti-
sta, krajinář, autor dekorativních děl a hlavně nástěnných maleb Eduard Veith studoval na vídeňské Škole uměleckých řemesel a dále v Paříži, odkud cestoval do Itálie, Belgie, Holandska, Anglie, ale také do Tunisu. U českých umělců byl však jako „Němec“ brán s despektem a také proto nemohl zhotovit výmalbu Domu umělců v Rudolfinu. Olo-

moucký obraz *Pravda a Lež* je utvářen ve smyslu jinotajného sdělení secesionistů, s nimiž se Veith v dané fázi své tvorby ztotožňoval. Vyobrazil dvě ambivalentní ženské postavy u studny poznání. Nepochybně vlivem Edvarda Muncha zvýraznil moralistní symboliku barev, bílou v tradičním významu čisté Pravdy a Nevinnosti a nebezpečně poutající červenou, představující Lež a s ní rozhořelou Vášeň. Veith komponoval obraz v přímé návaznosti na Tizianovu proslavenou Lásku nebeskou a pozemskou (1514) z Galleria Borghese.

HOSTEM ARCIDIECÉZNÍHO MUZEA BUDE NA JAŘE GALERIE A MUZEUM LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

Výstava věnovaná uměleckým sbírkám litoměřických biskupů a proboštů litoměřické kapituly zahájí na konci března unikátní projekt. Během roku 2020 se totiž navzájem představí svým návštěvníkům dvě výjimečné instituce, které se programově věnují prezentaci duchovně zaměřeného umění – Arcidiecézní muzeum Olomouc a Galerie a muzeum litoměřické diecéze.

„Kromě děl ze sbírek představitelů Diecéze litoměřické se mohou návštěvníci olomoucké výstavy těšit i na díla z tamějších sakrálních objektů. Naopak druhá část projektu ukáže na podzim roku 2020 v prostorách Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích poklady z uměleckých sbírek olomouckých biskupů, arcibiskupů, kapituly i významných sakrálních děl z olomoucké arcidiecéze,“ říká spoluautorka výstavy Helena Zápalková.

Nejstarší exponát z roku 1170

Výstava v Olomouci představí pestrý výběr exponátů od 12. až po 19. století, zahrnujících obrazy, sochy i umělecké řemeslo. Nejstarším exponátem je vzácná románská opuková hlava Evangelisty - sv. Jana nalezená v kostele sv. Petra a sv. Pavla v Žitenicích.

„Hlava je součástí čtveřice románských soch, které vznikly kolem roku 1170 v blíže neznámé pražské dílně. Autorsky je spojována s reliéfem Juditiny věže Karlova mostu. Jde současně o velmi cenný doklad existence první (nejstarší) specializované sochařské

Bartholomaeus Brūn – dílna, Adorace Krista, Kolín nad Rýnem, kolem 1510, tempera na dřevě, Biskupství litoměřické

Bartholomaeus Brūn – dílna, Vjezd Krista do Jeruzaléma, Kolín nad Rýnem, kolem 1510, tempera na dřevě, Biskupství litoměřické

dílny na našem území,“ doplňuje Michaela Ottová spoluautorka výstavy z Litoměřic.

Dalším unikátem je socha Ukřižovaného Krista z kostela sv. Anny v Kadani z počátku 16. století. Monumentální Kristus byl dříve spojován s dílem putujícího kameníka

Ulricha Creutzte, autora výjimečného náhrobu Jana Hasištejnského z Lobkovic v Kadani. Socha Ukřižovaného ale vznikla kolem roku 1516 v řezbářské dílně sídlící přímo v Kadani, jejíž vedoucí sochař získal své školení u Veita Stosse v Norimberku.

Matyáš Bernard Braun, Dvojice adorujících andělů, před 1720, zlacené dřevo, Římskokatolická farnost – děkanství Úštěk

GALERIE A MUZEUM LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

Galerie sídlí na Mírovém náměstí č. p. 24 v Litoměřicích v pozdně gotickém měšťanském domě z roku 1513, který je sám uměleckým objektem. Od roku 1995 zde svá díla zpřístupnila Diecéze litoměřická ve stále expozici zaměřené na prezentaci nejstarších a nejvýznamnějších artefaktů – soch, obrazů i děl uměleckého řemesla z období 12.–19. století. Historie zdejšího vystavnictví je však daleko starší, sahá až do roku 1885, kdy zahájilo činnost vůbec nejstarší církevní muzeum v Rakousko-Uhersku – Muzeum biskupství, na které současná instituce navazuje. Galerii a muzeum litoměřické diecéze spravuje a provozuje Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích.

Valdštejnova sbírka

„Ze sbírek významného barokního sběratele, litoměřického biskupa Emanuela Arnošta z Valdštejna představujeme čtyři desky z neznámého oltáře s náměty sv. Olafa Norského, sv. Reinholda (?) se sv. Augustinem, Narození Krista a Hostina v domě Šimonově,“ vyjmenovává Zápalková. Temperou malované deskové obrazy vznikly na počátku 16. století v dílně Bartholomäuse Bruyna v Kolíně nad Rýnem. Dle výběru světců můžeme předpokládat, že oltář byl původně určen do prostředí severoněmeckých hansovních měst. Přesná provenience i důvody výběru do biskupské kolekce v závěru 18. století ale bohužel nejsou známy.

Umění 17. století zastoupí obraz Karla Škréty, Sv. Matouš s andělem z Křešic, namalovaný v roce 1666 z podnětu litoměřického biskupa Maxmiliána Rudolfa Šlejnice. Karel Škréta jako první zprostředkoval českému prostředí znalost barokní malby a pro Litoměřice vytvořil rozsáhlý soubor oltářních celků dochovaných mimo jiné v interiéru biskupského kostela sv. Štěpána v Litoměřicích.

Sochařské skvosty

Sochařství vrcholného baroka radikálního směru zastupuje dvojice andělů z Úštěka – pocházejí z dílny dalšího velkého českého barokního umění, sochaře Matyáše Bernarda Brauna. Sochy jsou datovány do doby kolem

Modelletto

termín převzatý z italského, označení pro model sochařského nebo malířského díla, provedení v malém měřítku; v době baroka modelletto sloužilo nejen v dílenském provozu, ale také k názorné představě objednavatele díla

Marek Hrbek, Kalich, Praha – Malá Strana, 1666, zlacené stříbro, stříbrný filigrán, české granáty, Biskupství litoměřické

Ciborium z Mimoně, Čechy, 1717, zlacené stříbro, české granáty, Biskupství litoměřické

roku 1720 a vznikly pravděpodobně původně pro oltář v kostele sv. Klimenta na Starém Městě v Praze. Do severočeského Úštěka se pak dostaly později.

Dalšími významnými exponáty jsou dvě dřevěná modelletta vrcholně barokního sochaře Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa. Představují dva hlavní jezuitské světce – duchovního otce a zakladatele řádu

sv. Ignáce z Loyoly a jeho spoluzakladatele a významného misionáře sv. Františka Xaverského. „Kompozici monumentálních sousoší, která byla určena pro litoměřický most přes Labe postavený architektem Giuliem Octavianem Broggiem, inspirovaly analogické celky z pražského Karlova mostu,“ dodává Ottová.

Kromě výběru sochařských a malířských děl z období středověku a baroka se mohou návštěvníci těšit také na sakrální malby z 19. století. V exkluzivním výběru pak budou představeny také výjimečné liturgické předměty, tj. monstrance, kalichy, krompenky a další díla ze vzácných kovů, které dokumentují liturgický život v litoměřické diecézi v době 15.–18. století. O

Jan Steen, Klanění pastýřů, 60. léta 17. století, olej na plátně, Biskupství litoměřické

Antonín Kern, Pieta Bohosudovská, 1737, olej na plátně, Biskupství litoměřické

GALERIE A MUZEUM LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE JAKO HOST ARCIDIECÉZNÍHO MUZEA OLMOUC

Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Olomouc / Galerie 26. března – 26. června 2020

Kurátorky: Michaela Ottová (SČGVU), Helena Zápalková (MUO)

Odborná spolupráce: Alena Beránková, Lada Hlaváčková, Jan Štíbr

ARTECA SPOJILA CHEMIKY, FYZIKY I HISTORIKY UMĚNÍ DO JEDNOHO TÝMU

Propojit špičkové chemiky, fyziky a historiky umění v jeden velký tým a využít jejich znalosti k co nejlepšímu poznání uměleckých děl – to je úkolem výzkumného projektu Arteca, díky němuž spolupracují Muzeum umění Olomouc, Univerzita Palackého a Národní památkový ústav.

„Jedním z průběžných výsledků našeho projektu je miniaturizace odebraných vzorků z uměleckých děl. Díky chemikům a fyzikům víme, jak malý vzorek – a jde skutečně o mikrovzorky – nám stačí k získání co největšího množství všech potřebných informací. Tady je posun opravdu obrovský,“ prozrazuje Jana Michalčáková z Katedry dějin umění, která výzkumný tým Arteca vede.

„Na projektu pracuje už druhým rokem třicetičlenný tým složený z vědců z chemického i fyzikálně-optického chemického výzkumu z Přírodovědecké fakulty v Regionálním centru pokročilých technologií a materiálů Univerzity Palackého, historiků umění věnujících se teorii ochrany památek i výtvarným technikám na Katedře dějin umění Filozofické fakulty, restaurátorů a kurátorů z MUO a pracovní-

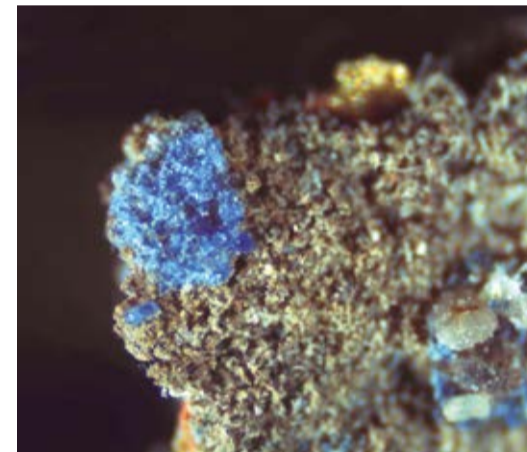
ků památkové péče z NPÚ, kteří se reálně o památky starají. Naším cílem je zjistit způsob využití nových technologií napříč různými obory pro péči, ochranu a výzkum uměleckých děl, šíří průzkum předmětů a objektů kulturního dědictví,“ říká Michalčáková.

Vědci, historici umění i památkáři, tak mohou nově využít pro průzkum vzácných uměleckých děl novinky z různých odvětví optiky, chemie, lékařství či stavebnictví i pro průzkum vzácných uměleckých děl. Díky tomu o nich získají historici umění a památkáři úplně nové poznatky.

Sen restaurátorů

Výsledky bádání jsou však užitečné nejen pro umělekohistorický výzkum, ale také pro restaurátorskou praxi a péči o umělecké sbírky. „Nové poznatky nám výrazně pomohou v nastavení adekvátní péče o umělecká díla, která muzeum spravuje,“ doplňuje Helena Zápalková z Muzea umění.

Využití přírodních věd má v české restaurátorské škole svou letitou tradici započatou Bohuslavem Slánským, který koncem

Kvalita odebraného vzorku se nejprve celkově kontroluje pod mikroskopem, následně chemik rozvrhne metody chemického a optického průzkumu.

čtyřicátých let minulého století založil na pražské Akademii výtvarného umění restaurátorství jako samostatný studijní obor. „Současné technologické možnosti zkoumání uměleckých děl jsou však již na zcela jiné úrovni. Hluboký průnik do uměleckého díla se zcela minimálním či nulovým zásahem do jeho hmotné podstaty je základem všech prováděných průzkumových metod,“ podotýká Zápalková.

Výzkumný tým Arteca složený z restaurátorů, chemiků, fyziků a historiků umění mezioborově konzultuje každý krok metodiky průzkumu.

Restaurátorka MUO odebrala vzorek z malby na dřevěné desce. Odběr kontroluje pomocí USB Macro kamery.

Jeden z fyziků pracuje s ramenem mobilního 3D skeneru a snímá bezkontaktně povrch sochy.

Největším přínosem projektu je propojení vědců z oborů, které spolu na první pohled nesouvisí. „Díky tomu můžeme na umělecké dílo nahlížet z mnoha úhlů pohledů, proměňuje to zároveň i naše uvažování se posouvá mimo obvyklé hranice našich profesí.“

Jedním z výsledků je například současný výzkum zpracování uměleckých děl ve virtuálním prostředí prostřednictvím 3D skenování. To umožňuje mj. věrné zachycení stavu díla k danému datu, a tak pomáhá i v plánování konkrétního restaurátorského zákroku. „Umožňuje nám to prohlížet sochu v její celistvosti na počítači, aniž bychom manipulovali s křehkým exponátem. Můžeme tak přesněji zakreslit odběr vzorků. V budoucnu by navíc bylo možné v těchto programech domodelovat nedochované části soch. Rozvoj tohoto odvětví má pro nás velký potenciál,“ vysvětluje Hana Kostková, restaurátorka malby a polychromovaných dřevěných soch z Muzea umění.

„Další zajímavý problém, který společně s fyziky řešíme, je efektivita UV laků. Ty mají chránit obrazy před absorpcí UV záření. Na katedře jsou testovány vzorky různých restaurátorských laků a testuje se jejich schopnost zamezit průniku UV záření k vrstvě malby,“ dodává restaurátorka.

Spolupráce s katedrou fyziky pomohla muzejním restaurátorům také přesně změřit hodnoty světelných přístrojů pro denní světlo i UV záření. Díky tomu dokáží vědci navrhnout metodiku a přesné parametry průzkumu, jako je vzdálenost světelného zdroje denního světla a UV zářiče od obrazu. „Díky těmto poznatkům

je průzkum a fotodokumentace díla co nejvíce vypovídající a zároveň k dílu co nejšetrnější,“ zdůrazňuje Kostková.

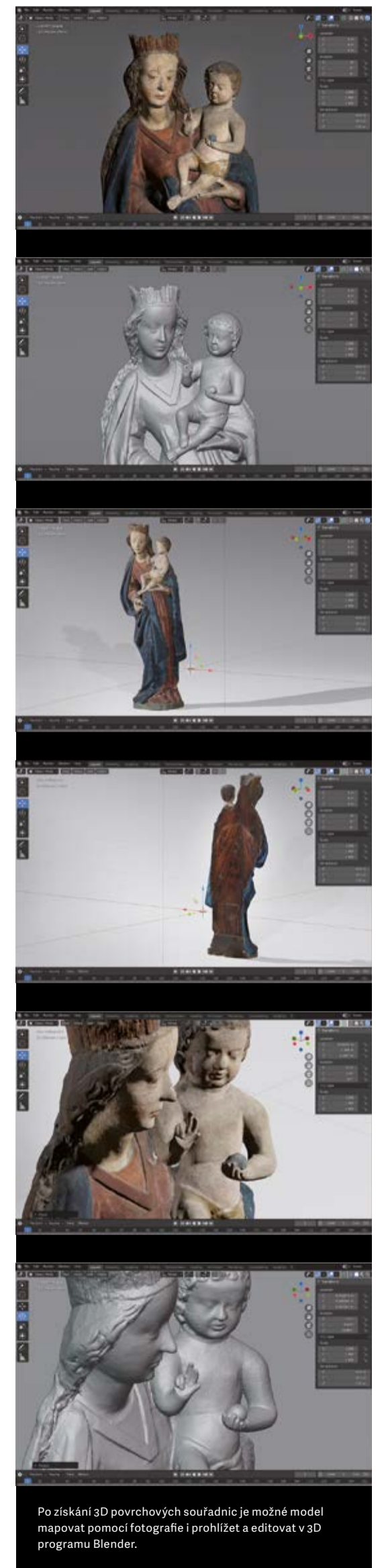
Spolupráce s Římem

Výhodou olomouckého výzkumu je vysoká úroveň zdejších přírodních věd, ale inspiraci hledá Arteca i v obdobných evropských projektech. „Propojení se zahraničím je důležité. Dlouholeté partnerství udržuje Univerzita Palackého například s římským Institutem pro restaurování ISCR. Náš vzájemný vztah nadále budujeme a rozšiřujeme i formou oboustranné spolupráce na výzkumech,“ doplňuje vedoucí projektu Arteca.

Pochopitelnou devízou je propojení italské a české restaurátorské školy, které se tak otvírají vzájemnému odbornému dialogu. „Už nyní někteří členové našeho týmu spolupracují na prestižních projektech s Itálií, což jen ukazuje, že jdeme správným směrem,“ dodává Jana Michalčáková. ○

Projekt OA ITI – ARTECA

Pokročilé fyzikálně-chemické metody ve výzkumu a ochraně kulturního a uměleckého dědictví, CZ.02.1.01/0.0/0.0/17_048/00/07378 je podpořen z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – Předaplikační výzkum pro ITI (Integrated Territorial Investment), jehož cílem je přispět k rozvoji Olomoucké aglomerace.

Po získání 3D povrchových souřadnic je možné model mapovat pomocí fotografie i prohlížet a editovat v 3D programu Blender.

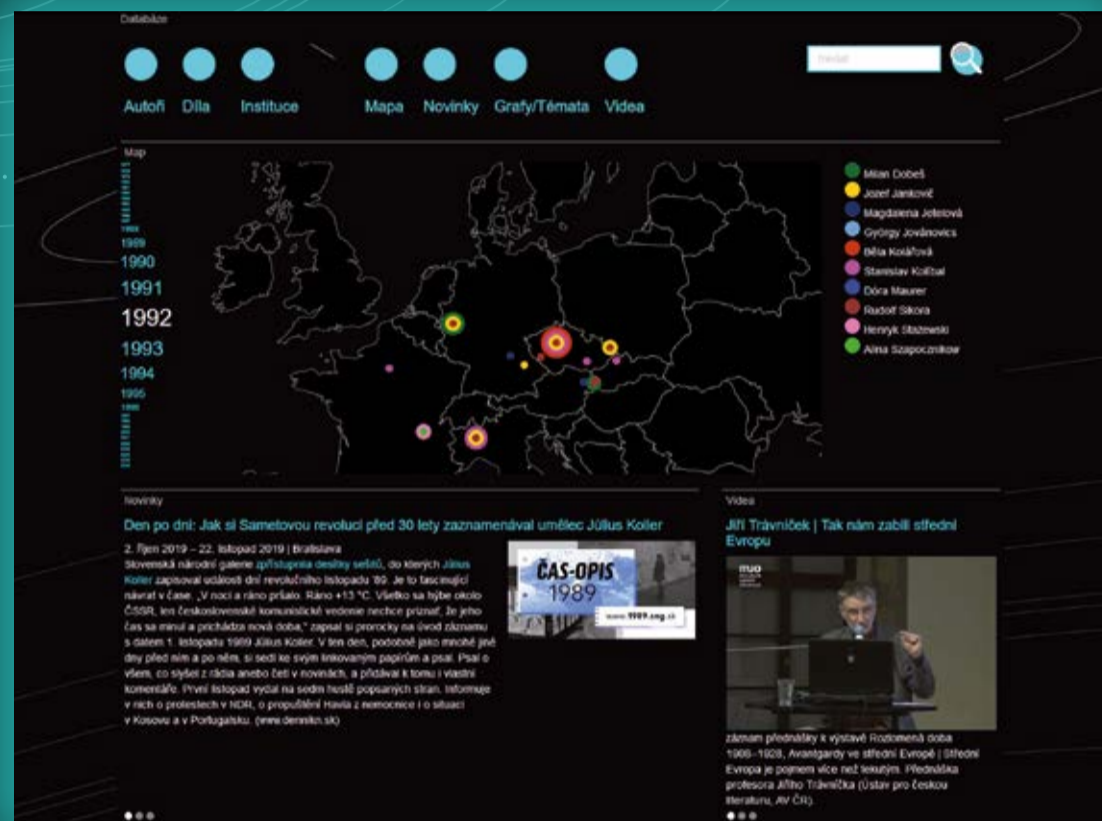
CENTRAL EUROPE & ART DATABASE

Projekt, který dává střední Evropě nový rozměr

Central European Art Database (CEAD) je projekt Muzea umění, který posledních osm let systematicky mapuje a dokumentuje výtvarné umění poválečné střední Evropy a informuje o aktuálním dění na výtvarné scéně. Před napsáním následujícího textu jsme si položili čtyři základní otázky, abychom analyzovali náplň CEADu jako databáze umění a určili jeho vztah k programové náplni Muzea umění Olomouc. Díky tomu můžeme zároveň čtenáře seznámit s cíli, ke kterým CEAD směřuje v nové fázi svého rozvoje.

Jak CEAD vznikl a jaká je jeho úloha?

CEAD má od svého počátku ve vztahu k Muzeu umění Olomouc velice specifickou pozici a velice nespécifickou úlohu. Vznikl v návaznosti na přípravu projektu Středoevropského fóra Olomouc a měl sloužit jako virtuální paralela k nově formovanému muzeu. Šlo tak o projekt iniciovaný Muzeem umění Olomouc pro potřeby digitalizace dat a jejich interpretaci, který si však zároveň udržel vůči muzeu částečnou samostatnost spoluprací s dalšími subjekty a partnerskými institucemi i vytvářením vlastního programu. Projekt získal vlastní identitu, formát databáze se stal výchozím rámcem pro širokou obsahovou náplň a nezávislost na koncepční linii Muzea umění CEADu umožňovala a dodnes umožňuje zaměření na živou a aktuální kulturu, její propagaci a interpretaci.

www.cead.space

Co je to umělecká databáze a jak k ní CEAD přistupuje?

Účelem databáze je sbírání a třídění informací. Stále pokračujícím a z podstaty nekonečným posláním CEADu je postupně zaplňování databáze novými jmény, reprodukcemi uměleckých děl a výstavami. CEAD měl od počátku ambici sbírat a systematizovat informace o umění v prostoru střední Evropy, čehož úspěšně dosahoval s pomocí partnerských

institucí na Slovensku, v Maďarsku a Polsku. Jeho široký záběr byl vždy vyvažován důrazem na aktuálnost a autenticitu informací. Těch autoři databáze dosahují zaprvé podrobným sledováním aktuálně pořádaných výstav a událostí na umělecké scéně a jejich propagací; zadruhé navazováním osobních vztahů s umělci, sběrateli a teoretiky a tvorbou vlastního autorského obsahu. Díky práci skromného týmu, čítajícího často pouze kameramana

Natáčení v ateliérech umělců – Endre Tót, Géza Perneckzy, Juraj Bartusz

a kurátora (případně překladatele), vznikají v produkci CEAD dokumenty mapující osobní příběhy středoevropských umělců v autentickém prostředí jejich ateliérů nebo výstav. Ty jsou kromě podstatného doplnění obsahu databáze nabízeny také do veřejného vysílání a jako cenný videomateriál do výstav a stálých expozic. Výraznou devízou CEADu a jeho poslání jako databáze je snaha o vytvoření živého prostředí, v jehož centru stojí skutečné osobnosti a jejich životy a díla.

Co je středoevropský kontext a jakou roli v něm hraje CEAD?

Střední Evropu CEAD nevnímá jako geografický region, ale jako specifickou historickou, kulturní a sociální enklávu mezi západem a východem a jako nekonečně hluboký tavicí kotlík, ve kterém vzniká slitina obsahující jak částky Filkových raket a odstavce Kundrových esejí, tak hlavně sovětských tanků nebo černobílé snímky s frontami na maso. Problémem střední Evropy zůstává nedefinovatelnost její formy k odlívání a nezbyvá tak nic jiného, než kontext střední Evropy sestavovat z dostupných fragmentů. Od jednotlivých dat tak vede cesta k jejich propojování a hledání jejich vzájemných vztahů a souvislostí a odtud pak k syntéze souvislostí ve výsledné podobě střední Evropy. Zásadní funkce tak zůstává na autorech databáze. Ti musí pečlivě vybírat vstupní data (respektive autory, díla, výstavy apod.), které do databáze zařadí, aby byla zpětná syntéza

kontextu střední Evropy co možná nejplastičtější a nejvěrohodnější. Musí tak zároveň konat s vědomím, že tento nadnárodní region bude v jejich interpretaci vždy omezený, dokud nevyčerpá všechny autory, díla, výstavy apod., kteří středoevropský kontext utvářeli a utváří. CEAD má před sebou dlouhou cestu a jeho odlišení střední Evropy tak má zatím blíže k tvaru, který vytáhneme z laboru po svátečním lití oliva než k Černého Entropě. Což je dobře.

Jaké jsou cíle CEADu, a jak je naplňuje?

Po celou dobu fungování CEADu se autorům daří na podkladu databáze umění utvářet živou rostoucí platformu ke komunikaci,

spolu s výše zmíněnými aktivitami nezanedbatelným přínosem pro Muzeum umění i pro jeho návštěvníky a pro uživatele databáze. Následující etapou rozvoje by mělo být vytvoření svébytného druhu symbolické laboratoře, která naplno využije výhody CEADu jako prostředí, v němž nic není stále a vše se dá bez velkého úsilí neustále měnit, upravovat a aktualizovat, což dává vzniknout nekonečnému prostoru k experimentování a aplikaci nových přístupů. Program dočasných intervencí, živých akcí, i výstav netradičního formátu čerpající ze základu databáze by se tak měl promítnout do výstavní koncepce Muzea umění a měl by se pokusit vnést do plastického světa umění střední Evropy nový rozměr. O

Pierre Vasarely ve Fondation Vasarely v Aix-en-Provence

Milan Dobeš – Představitel opticko-kinetického umění

Géza Perneckzy – Vizuální umělec, malíř a tvůrce autorských knih a objektů

Endre Tót – Malíř, kreslíř, performer a konceptuální umělec maďarského původu

propagaci a popularizaci umění střední Evropy, která se neomezuje jen na online svět dat, ale přesahuje jej do reálného světa. Pod hlavičkou CEADu se tak například v minulých letech uskutečnily konference, které pomohly utvořit cenné metodologické zázemí jak v oblasti „Art Database“, tak v oblasti „Central Europe“. Patří sem i výše zmínované setkávání s umělci a kurátory při tvorbě dokumentů, které stojí mimo jiné za budováním vzájemné důvěry potřebné k přípravě výstav a plánování akvizic. Kontakt mezi partnerskými institucemi, sdílení know-how a vzájemná propagace je pak cenným každodenním benefitem, který je

CENTRAL
EUROPEAN
ART
DATABASE

Visegrad Fund

www.visegradfund.org

Muzeum umění oslavilo 30 let svobody divadlem, výstavou i happeningem

Listopad patřil v celé České republice oslavám třicátého výročí sametové revoluce a ani Muzeum umění nebylo výjimkou. Klíčový rok v moderních dějinách naší země připomíná především výstava fotografií nazvaná 1989, na níž návštěvníci najdou snímky mapující dění v Olomouci, Praze, Berlíně i Jiřkově. Revoluční dění připomněl přímo v muzeu novinář a publicista Karel Hvižďala a ohradu vedle Muzea moderního umění pak o třicet let zpátky časem přenesl happening Davida Hrbka. Nechyběla ani divadelní představení, která doprovodila letošní Noc divadel, jejímž tématem bylo samozřejmě 30 let svobody a demokracie.

Nahlédnout do atmosféry strachu, naděje a vítězství – emoci, které ovládly před třiceti lety společnost, umožňuje od 14. listopadu až do 16. února návštěvníkům Muzea moderního umění výstava fotografií nazvaná prostě „1989“. Na vernisáži se návštěvníci seznámili i se společnou publikací Univerzity Palackého a Muzea umění Olomoucké okamžiky 1989, která ukazuje na fotografiích rok 1989 od ledna do prosince.

Středověký skvost i 500 let grafiky – podzimní výstavy ukázaly pestrost umění

Během podzimu se návštěvníkům Muzea umění otevřely hned čtyři nové výstavy a jedna proměnila svou podobu. V Arcidiecézním muzeu odhalil svá tajemství téměř zapomenutý skvost pozdně středověké malby Oltář z Lubiny a návštěvníci se zároveň dozvěděli, jak náročná byla práce restaurátorů a jeho záchrana. Výstavu Za chrám město a vlast obohatili autoři o portréty architektů biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu.

David Hrbek hrál hlavní roli také v další připomínkové akci, tentokrát u ohrady vedle Muzea moderního umění. V neděli 17. listopadu totiž připomněl její informační úlohu v roce 1989 a společně s účastníky happeningu vytvořili na ohradě koláže z dobových plakátů a letáků.

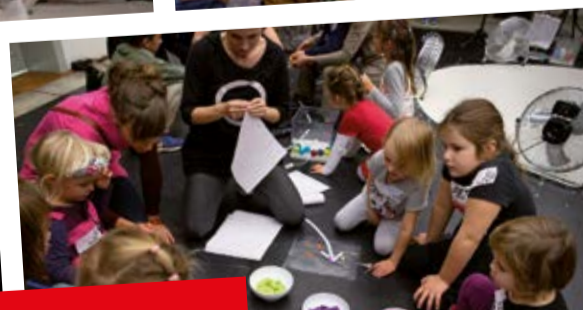
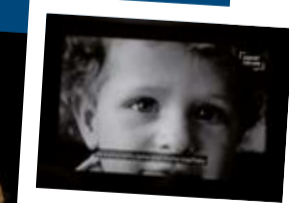
Děni listopadu a prosince 1989 přiblížil posluchačům novinář, publicista Karel Hvižďala, kterého si do své talk show pozval David Hrbek. Autor legendární knihy rozhovorů Dálkový výslech s Václavem Havlem tentokrát mluvil o jiné své knize – Výslech revolucionářů z roku '89.

Muzeum moderního umění připomnělo třicet let svobody výstavou 1989 a pochlubilo se bohatou sbírkou grafiky, která mapuje nejen její půl tisíciletí trvajících příběh, ale také neuvěřitelnou pestrost.

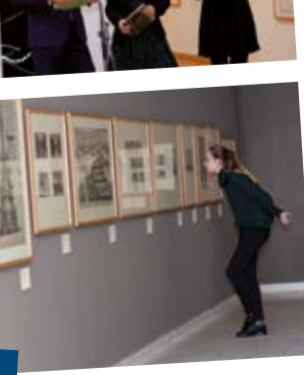
Silné příběhy lidí z Olomoucka, jejichž životy prožily divoké dějiny 20. století, v pátek 15. listopadu připomněla v Mozartu improvizáční skupina Olivy společně s organizací Post Bellum, která dokumentuje vzpomínky pamětníků.

V neděli pak děti nahlédly do vzduchové laboratoře v podání slovenského studia Odivo. Jejich inscenace Aero je totiž o vztahu k létání a o pohybu ve vzduchu.

Muzeum umění nezapomnělo ani na malé návštěvníky, respektive ty úplně nejmenší od deseti měsíců. V sobotu jim pražská Damúza ukázala, že svět je kulatý a že se točí. Děti se vydaly společně s kosmonauty na dobrodružnou cestu galaxií a prohlédly si třeba svítilny nebo planetu z heboučkého plyše!

MULTIŽÁNROVÁ PŘEDSTAVENÍ S MEZINÁRODNÍM PŘESAHEM

V novém roce nadále rozvíjíme naše divadelní aktivity a rádi bychom Vás seznámili se současným multižánrovým scénickým přístupem. Připravujeme exkluzivní premiéru choreografky francouzského původu, autorskou performance určenou pro prostor Trojlodí. Plánujeme také uvedení pozoruhodného česko-německého divadelně hudebního projektu či kombinaci klaunerie a fyzického divadla. Můžete se také těšit na další pestrou nabídku a připravovaný program festivalu francouzské kultury.

Marie Gourdain | foto Josef Kubíček

Exkluzivní premiéra francouzské choreografky

Ve vlastní produkci uvedeme premiéru autorské performance francouzské choreografky, scénografky a animátorky Marie Gourdain, inspirovanou výstavou Art & Print / Post. Print ze sbírek grafiky. Inscenační tým, jehož součástí je light designérka Zuzana Režná a hudebník Aid Kid, se bude během rezidenčního pobytu soustředit na okruh moderní grafiky ve výstavě. Tělo, povrch, vrstvy, záhyb, výduť, otisk, světlo, stín, přítomnost, mizení, objevení se, fragment, figurace a metamorfóza – to jsou prostředky, se kterými bude Marie Gourdain pracovat. Performance **Impression** vznikne jako vizuální a taneční kompozice pro tanečnice Sabinu Bočkovou a Štěpánku Mancovou s živým doprovodem hudebníka. Premiéru přímo v hlavním výstavním prostoru Trojlodí bude mít ve čtvrtek 16. ledna a další dvě uvedení hned v následujících dnech 17. a 18. ledna.

Hudební a pohybové divadlo v netradičních podobách

V únoru uvedeme česko-německý hudební divadelní projekt inspirovaný světoznámou operní pěvkyní a ikonou Emou Destinnovou, od jejíhož úmrtí uplyne 90 let. Inscenace **Emu Destinn, Bouře a klid** vznikla v koprodukc

Emu Destinn, Bouře a klid

české ProART Company a Tanzkompanie Golde G. sídlící v braniborském Cottbusu. Jeviští mozaikou choreografa a tanečnicka Martina Dvořáka a autorky textu Aleny Mornštajnové prostupují písně Destinnové z cyklu Zahrada srdce a písně Antonína Dvořáka. Podoby a pocity hrdinky za klavírního doprovodu Marty Vaškové ztělesňují tanečnice Irene Bauer, herečka Kateřina Jebavá a operní pěvkyně Kateřina Beranová. Doplněny jsou o postavu mužského protihráče a glosátora Enrica Carusa. Multižánrovou scénickou báseň hrajeme v českém a německém jazyce v neděli 9. února v Mozarteu.

Kouzelník Hirošima

Novinka **Kouzelník Hirošima** autorské dvojice Andrea Miltnerové a Jan Komárek, kterou mohou naši diváci znát z inscenace Kabaret Velázquez, si odvážně pohrává se známou historickou válečnou událostí. Šetřící velkým a výrazným pohybem a soustředí se na emoci, nikoliv expresivně vyjádřenou, nýbrž odehranou hluboko v nitru jedné bytosti. Minimalisticky řešená scéna a světelný design Jana Komárka spolu s kostýmy dávají vyniknout pohybovým dovednostem Andrey Miltnerové a apelují na divákovu schopnost imaginace. Představení uvedeme ve čtvrtek 20. února v Mozarteu.

Festival francouzské kultury i fyzická klauniáda

V první polovině března spolupracujeme s festivalem francouzské kultury Bonjour Olomouc na poutavém programu. Jedním z hlavních bodů bude ve čtvrtek 12. března v Mozarteu hostování Bertranda Constanta

Charles Pégu le visionnaire

s představením **Charles Pégu le visionnaire**. Charles Pégu, spisovatel a básník, je v srpnu roku 1914 připraven připojit se ke svému pluku a zapojit se do války. Zatímco se chystá zavřít sídlo svého časopisu Cahiers de la Quinzaine, navštíví ho v redakci mladý novinář. Mezi oběma muži se rozvine velmi živý, někdy až bouřlivý dialog, který Péguymu umožní znovu se vrátit k stěžejním momentům svého života. Představení, které má domovskou scénu v pařížském divadle Théâtre de la Contrescarpe, hrajeme ve francouzském jazyce s titulky.

Jako poslední z multižánrových inscenací uvedeme ve čtvrtek 19. března v Mozarteu dvoj-představení **O humoru / Absolutely** divadelní skupiny **Squadra Sua**, jež má domovskou scénu v pražských Jatkách 78. Pojednání O humoru je plné praktických i neřešitelných situací a sporných názorů. Za obratnými floskulami samozvané dvojice odborníků se skrývají problematické vztahy i kruté fauly. V Absolutely dva gangsteři Lucca a Tony plánují největší kšeft svého života a jejich zločin je absolutní. Kombinací klaunerie a fyzického divadla vytvářejí absurdní a dadaistickou komedii.

O humoru

Absolutely

LOUTKOVÁ PŘEDSTAVENÍ NEJEN PRO DĚTI

Zimní pohádka

DIVADLO 100 OPIC (PRAHA)

MOZARTEUM | 4+ | 45 MINUT | + POHÁDKOVÁ DÍLNA
NEDELE 19. 1. 2020 V 16.00 HODIN PRO RODIČE
S DĚTI | V TÝDNU PRO MŠ A ZŠ

Sněhulákova tajná výprava. Autorská pohádka pojednává o přátelství svérázného sněhuláka a štěněte Alíka – pejska, kterého vyhnali z domu. Tito dva hrdinové se dostanou do víru dobrodružství a nečekaných zvratů, v nichž musí prokázat odvahu a vtip. Pohádka plná legrace, hudby a loutkových gagů.

Režie: Růžena Píkotová

Stará pověst

DIVADLO 100 OPIC (PRAHA)

MOZARTEUM | 8+ | 50 MINUT
ČTVRTEK 23. 1. 2020 V 8.30 A 10.00 HODIN
PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Komorní skladba pro jednoho herce, housle, píšťalu a několik loutek. Legenda z raného středověku, ve které loutky honí herce s mečem v ruce, hrají na housle a dokonce hoří. Je o rytíři, který byl krásný, silný a bohatý. Zkrátka měl všechno... a chtěl mnohem víc. Ale... čeho všeho se musí člověk vzdát, než vzletně vzhůru! A nemyslete si – krása, síla a bohatství jsou z toho to nejmenší.

Sólový projekt Dominika Tesaře

Inscenace získala cenu Festiwalu solistów lalkarskich v polské Łódži.

Chyťte ušima

DIVADLO 100 OPIC (PRAHA)

DIVADLNÍ KEPLA PRO DĚTI

MOZARTEUM | 7+ | 60 MINUT
PÁTEK 24. 1. 2020 V 8.30 A 10.00 HODIN
PRO NIŽŠÍ ROČNÍKY ZŠ

Vystoupení hudební skupiny s texty pro děti, komponované do loutkového příběhu skřítkka, který se vydal na cestu do světa. Tam potkává přátele a s nimi zažívá dobrodružství, která jsou obsahem textů písní. Ryby, které touží po výletu do města, moucha, která si myslí, že je slon, prasátko na útěku či zmatený medvěd, který nechal hlavu ve sklenici medu. Nakonec skřítek najde ve světě paní skřítkovou.

Chyťte ušima | foto archiv souboru

Zvířátka a loupežníci | foto Ondřej Littera

Zvířátka a loupežníci

DIVADLO U STARÉ HEREČKY (DOUBRAVICE U ČESKÉ SKALICE)

MOZARTEUM | 3+ | 40 MINUT
+ POHÁDKOVÁ DÍLNA
NEDELE 23. 2. 2020 V 16.00 HODIN PRO RODIČE
S DĚTI | V TÝDNU PRO MŠ A ZŠ

Klasická pohádka o tom, že když kamarádi drží za všech okolností při sobě, tak jim to pak společně nejlépe ladí... Na malém statku žila kdysi stará a chudá statkářka a s ní koza, kočka a kohout. Jednoho dne se zvířata rozhodla vydat do světa a živit se zpěvem. Jenže ke společnému koncertnímu vystoupení vedla ještě pěkně dlouhá cesta. Na ní je čekala chatrč uprostřed lesů, ve které přebývala dvojice zlotřilých loupežníků!

Režie a hudba: Jiří Vyšohlid

Frutti di mare | foto archiv souboru

Frutti di mare

ANIČKA A LETADÝLKO (PRAHA)

MOZARTEUM | 4+ | 50 MINUT | 80 KČ
NEDELE 22. 3. 2020 V 16.00 HODIN PRO RODIČE
S DĚTI | V TÝDNU PRO MŠ A ZŠ

Pohádka spletená z hlubokých mořských chvílí, zelených řas a zpěvu vodních víl... Kdo sežral zlatou rybku, toho trest moře nemine. Ovoce mořských příběhů, v hlubinách posbírání a nejjemnějším písekm posypané, vám budou servírovat Anička Ducháčková a Jana Kozubková.

Scénář a režie: Anička Ducháčková

Kill Will

ANIČKA A LETADÝLKO (PRAHA)

MOZARTEUM | 11+ | 45 MINUT
ČTVRTEK A PÁTEK 26. 3. A 27. 3. 2020 VŽDY V 8.30
A 10.00 HODIN PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Will zabil skoro všechny. Kdo zabil Willa? William S. je nejslavnější světový dramatik. Ale stal se mu malér! Ztratilo se mu jeho plnicí pero. Teď se pero toulá světem a vypráví příběhy dětem.

Režuruje a hraje: Anička Ducháčková

Kill Will | foto Filip Hájek

PRO Dospělou veřejnost

P*čus není kret*n

ANIČKA A LETADÝLKO (PRAHA)

MOZARTEUM | 55 MINUT

STŘEDA 25. 3. 2020 V 19.00 HOD

Slavnost velké oběti začíná. Zahradní trpaslík ladí atmosféru a připravuje česnekové jednohubky. Maruška a Jaruška obcují s minulostí, sklerózou i ďáblem a nakonec v kostnatých dlaních drží srdce diváků. Je to příběh nesentimentálně dojemný. Grotoska o dvou starých krávkách a jednom zahradním trpaslíkovi.

Koncept a režie: Anička Ducháčková

P*čus není kret*n | foto archiv souboru

Rezervace vstupenek pro veřejnost:
tel. 585 514 190 | pokladna.amo@muo.cz

Rezervace vstupenek pro školy:
tel. 777 359 431 | wolfova@muo.cz

Pohádková dílna po nedělním představení
45–60 minut | rezervace nutná: tel. 777 359 431
wolfova@muo.cz

Přátelé muzea se vydali za Berglem i Caravaggiem

Do východních Čech za malířem Johannem Wenzlem Berglem nebo do vídeňského Umělecko-historického muzea za Caravaggiem a Berninim se letos vypravili členové Spolku přátel Muzea umění Olomouc.

„Uplynulý rok byl pro muzeum mírně řečeno turbulentní, především jeho první polovina, což se také bohužel odrazilo v činnosti spolku, a tak jsme nakonec uspořádali jen dva zájezdy. První nás zavedl do východních Čech a na podzim, když už se situace kolem muzea uklidnila, jsme vyrazili do Vídně,“ říká Lenka Havelková ze Spolku přátel.

Do východočeského Opočna a Dvora Králové na Labem zavedly členy spolku stopy tamního rodáka Johanna Wenzela Bergla, dvorního malíře císařovny Marie Terezie.

Pro pravidelné návštěvníky Muzea umění nejde o neznámou postavu, představila jej totiž loňská výstava v Arcidiecézním muzeu Křížová cesta z Orlice. Právě na ni v rámci tzv. Berglovského roku (loni uplynulo tři sta let od Berglova narození) navázaly výstavy v jeho rodném kraji.

Tradiční Vídeň

Téměř každoročně se Spolek vydává do Vídně, letos si za svůj cíl zvolil tamější Umělecko-historické muzeum. „Zaujala nás totiž výstava Caravaggio a Bernini, která vůbec poprvé v historii představuje tyto dva barokní velikány na jednom místě. Jejich díla tak připomínají dialog a představují barokní umění v celé jeho kráse,“ říká Lenka Havelková s tím, že někteří účastníci zájezdu stihli zajít také do Albertiny a prohlédnout si tam díla Albrechta Dürera.

Za uměním do kina

I nadále pokračuje spolupráce spolku s kinem Metropol, které pořádá filmová představení v cyklu Výstavy v kině. „Loni šlo o filmy věnované například Gauguinovi, Tintorettovi, Monetovi, Klimtovi a Schielemu a řadě dalších. Díky kinu Metropol tak můžeme vidět světové mistry v Olomouci. V této spolupráci

chceme pokračovat i v roce následujícím a už teď se těšíme na další zajímavé filmy,“ dodává Havelková.

Naprostou samozřejmostí je pro členy Spolku MUO možnost navštěvovat vernisáže, komentované prohlídky či animace k probíhajícím výstavám. „V tomto ohledu je nabídka muzea pro jeho příznivce vskutku výjimečná. Rádi bychom v příštím, kulatém roce nabídli členům spolku neméně pestrou škálu programů a pořadů a určitě si nenecháme ujít další nádherné výstavy jak u nás v republice, tak i v zahraničí. Jistým velmi pozitivním přínosem je snaha několika členů spolku pomoci s plánováním a organizací jednotlivých akcí. Ve více lidech se to vždy lépe táhne a uskutečňuje,“ usmívá se Lenka Havelková a dodává: „Hlavně bych všem věrným „spolkařům“ ráda poděkovala za přízeň a současně popřála příjemný a klidný příští rok.“

fotografie: Umělecko-historické muzeum ve Vídni

SPOLEK PŘÁTEL MUO

Téměř třicet let funguje při Muzeu umění Spolek přátel MUO. K dnešnímu datu má sto sedmdesát sedm členů, které spojuje jedna velká vášeň, a to zájem o umění. Pravidelně navštěvují programy a výstavy olomouckého muzea, ale také díky Spolku jezdí do galerií po celé České republice a alespoň jednou ročně i do zahraničí.

Milé děti, milí dospělí,

poslední stránka muzejního časopisu je i tentokrát pozváním k malému tvořivému úkolu.

Dnes se zaměříme na jeden z tradičních výtvarných žánrů – **ZÁTIŠÍ**.

Odborně bychom mohli říct, že zátiší zobrazuje nejrůznější nehybné objekty, které autor objevil nebo záměrně poskládal tak, aby je mohl umělecky zachytit ve výtvarném díle. Jsou na něm zachyceny věci přírodního původu jako květiny, ovoce a zelenina nebo výtvarné lidských rukou – například nádobí, knihy, nástroje a mnohé další.

Také život kolem nás tvoří nejrůznější zátiší. Můžeme je nalézt doma i na ulici. **A nyní je řada na vás. Vytvořte si své vlastní zátiší!**

Jak na to?

1

Vyberte si z nabídky obrázků, které předměty chcete do svého zátiší umístit. Vybrané obrázky vybarvěte pastelkami nebo voskčkami a vystříhnete.

2

Vystřížené obrázky podlepte tvrdým papírem. Na zadní stranu každého obrázku připevněte lepicí páskou špejli.

3

Špejle s obrázky zapíchněte do květináče s hlínou, kousku polystyrenu nebo plastelíny (špejle můžete podle potřeby zkrátit).

A zátiší je na světě! Z každodenních předmětů jste vytvořili své vlastní umělecké dílo.

Která „věc“ se v nabídce obrázků objevuje nejvíce? Podarí se vám spočítat, kolikrát je nakreslená na této stránce? *

HLEDÁ SE INSPIRACE → www.muoc.cz → Sbírký

- Samuel van Hoogstraten, *Zátiší s dopisem*
- David De Noter, *Zátiší se zeleninou a humrem*
- Josef Lauer, *Zátiší s kaméliemi a hyacintem*
- Zdeněk Sklenář, *Zátiší s rukavicí*
- Jaromír Funke, *Kompozice – Sklo a koule (Zátiší s míčkem)*

Pokud máte zájem dozvědět se o výtvarném žánru zátiší mnohem více, neváhejte a vydejte se na edukační výstavu **Pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 / Prostorová interpretace zátiší**. Výstavu je možné navštívit v Arcidiecézním muzeu od 23. ledna do 8. března 2020.

CHCETE MUZEION DO SCHRÁNKY? STAŇTE SE ČLEMEM SPOLKU PŘÁTEL MUZEJA UMĚNÍ.

SPOLEK PŘÁTEL MUO
muzeum umění olomouc
PŘIHLÁŠKA DO SPOLKU PŘÁTEL MUZEJA UMĚNÍ OLMOUC

JMÉNO:
ADRESA:
PSČ:
DATUM NAROZENÍ:
E-MAIL:
TEL.:
DATUM PŘIHLÁŠENÍ:

OZNAČTE TYP ČLENSTVÍ:

- ČLEN | 400 Kč
- STUDENT (15–26 LET) | 200 Kč
- SENIOR (NAD 60 LET) | 200 Kč
- RODINNÉ ČLENSTVÍ (2 DOSPĚLÍ, 2 DĚTI) | 500 Kč

PLATBU ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVŮK LZE ROZLOŽIT DO DVOU PLATEB (PRVNÍ – DO 30. ČERVNA, DRUHÁ – DO 30. ŘÍJNA)

→ SOUHLAŠÍM SE ZPRACOVÁNÍM MÝCH OSOBNÍCH ÚDAJŮ

INFORMACE SI PŘEJI ZASÍLAT:

- POŠTOU E-MAILEM

PŘIHLÁŠKU LASKAVĚ ODEVZDEJTE V POKLADNĚ MUZEJA UMĚNÍ OLMOUC NEBO ZAŠLETE NA ADRESU:

**Spolek přátel Muzea umění
Muzeum umění Olomouc
Denisova 47, 771 11 Olomouc**

PŘIHLÁŠKU LZE VYPLNIT TAKÉ ELEKTRONICKY NA [WWW.MUOC.CZ](http://www.muoc.cz)

Výběr z připravovaných výstav v roce 2020

Pokus o maximální přiblížení KE 3171 O 96 Prostorová interpretace zátiší

ARCIDIECZNI MUZEUM OLOMOUC | GALERIE
23. 1. – 8. 3. 2020

V mnoha ohledech netradiční edukační výstava zprostředkující tradiční výtvarný žánr zátiší odstartuje v Arcidiecézním muzeu rok 2020. Výstava je postavena na dvou základních konceptech: seznamování se s uměleckým dílem (principu procesuálního poznávání) a neustálé interakci mezi pozorovatelem a objektem, která obohacuje obě strany, ať již formou poznání nebo získáváním nových obsahů.

VÍCE NA STR. 4

Šero i jas / Stvořená příroda

Pohledy do sbírek Muzea umění Olomouc
MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | GALERIE

19. 3. – 7. 6. 2020

Příroda stvořená a zrozená imaginací umělců v časovém období 19. a 20. století, to je hlavní téma výstavy Šero i jas, která představí další část sbírek Muzea umění. Nečekejte historické zmapování či chronologické zpracování pojetí přírody ve výtvarném umění, vybraná díla jsou především zaměřena na divákovu citlivost a představitost.

VÍCE NA STR. 22

Fotoblok Střední Evropa ve fotografických knihách

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | SALON, KABINET
19. 3. – 7. 6. 2020

Nejzajímavější fotoknihy z České republiky, Estonska, Litvy, Lotyšska, Polska, Rumunska, Slovenska a Maďarska poprvé zpracované do jedné výstavy – to je polská výstava Fotoblok, která se v březnu přestěhuje z Krakova do Olomouce. Návštěvníci se mohou těšit na utopické vize budoucnosti, avantgardní snění, snahy o modernizaci a nezávislost nebo obyčejné záblesky každodenního života se v nich mísí s propagandou, líčením válečného traumatu a záznamem existenčních těžkostí v důsledku společenských změn 20. století.

VÍCE NA STR. 20

Galerie a muzeum litoměřické diecéze JAKO HOST Arcidiecézního muzea Olomouc

ARCIDIECZNI MUZEUM OLOMOUC | GALERIE
26. 3. – 21. 6. 2020

Výstava je první částí projektu, jehož cílem je představení dvou výjimečných institucí svého druhu v České republice – Galerie a muzea litoměřické diecéze a Arcidiecézního muzea Olomouc. Výběr exponátů litoměřické Galerie budou moci obdivovat návštěvníci olomouckého Arcidiecézního muzea již na jaře a těšit se mohou na umělecká díla od 12. do 19. století. Mezi exponáty nebudou chybět, například hlava apoštola ze Žitenice (kolem 1180), socha Assumpty z Bystřice (kolem 1430), barokní obrazy Petra Brandla a Antona Kerna či sochy Matěje Václava Jäckela a Matyáše Bernarda Brauna. Ze sbírek litoměřických biskupů ukážeme vzácné desky z oltáře se sv. Olafem (kolem 1510) z kolínské dílny Berthela Bruyna, světice ze Stvořínka (kolem 1480) nebo obraz Jana Steena Klaněný pastýřů.

VÍCE NA STR. 26

Panna Maria Křtinská

ARCIDIECZNI MUZEUM KROMĚŘIŽ | NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM
ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU V KROMĚŘIŽI
DUBEN – ČERVEN 2020

Podle legendy byla tato socha milostné Panny Marie stojící na hlavní oltáři poutního kostela ve Křtínách nalezena v keři během bouřky v nedaleké obci Bukovina. Do těchto míst ji měl přenést posel Boží v době byzantského obrazoborectví (8.–9. století). Výstava seznámí návštěvníky s nově zrestaurovaným votivním obrazem sochy této milostné sochy ze sbírek Arcibiskupství olomouckého. Na příkladech starých tisků, modlitebních knih, grafik a devočních předmětů přiblíží rovněž podobu a rozvoj úcty k milostným obrazům Panny Marie 17. – 19. století.

Jiří Kolář / Babylona

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC | GALERIE
25. 6. – 27. 9. 2019

První výstava kompletního souboru textogramů Jiřího Koláře s názvem Babylona je důležitým klíčem k poznání Kolářovy rané tvorby. Kolář zde na padesáti pěti listech představuje symbolický útvar založený na propojování techniky obrazové konfrontáže s autorskými epigramy. Soubor je jedinečný svou kompletností a uceleností, které u jiných Kolářových prací z tohoto období chybí. Výstava tak zároveň nabídne hlubší vhled do asociativního a metaforického myšlení autora spojeného s uměleckou tvorbou na pomezí poezie a výtvarného umění.

Jan a Jan Legendy Jana Nepomuckého a Jana Sarkandera ve výtvarném umění

ARCIDIECZNI MUZEUM OLOMOUC, GALERIE
9. 7. – 4. 10. 2020

Loni jsme si připomínali výročí 290 let od svatořečení Jana Nepomuckého a letos je 400 let od zavraždění Jana Sarkandera. Dvě výročí, dva Janové, dvě téměř identické legendy. Výstava Muzea umění Olomouc se zaměří na jejich posmrtné životy a představí, jak byli Jan Nepomucký a Jan Sarkander projektováni ve výtvarném umění.

Trienále středoevropské kultury a umění / Universum

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC
/ STŘEDOEVROPSKÉ FÓRUM OLOMOUC
ŘÍJEN 2020 – ÚNOR 2021

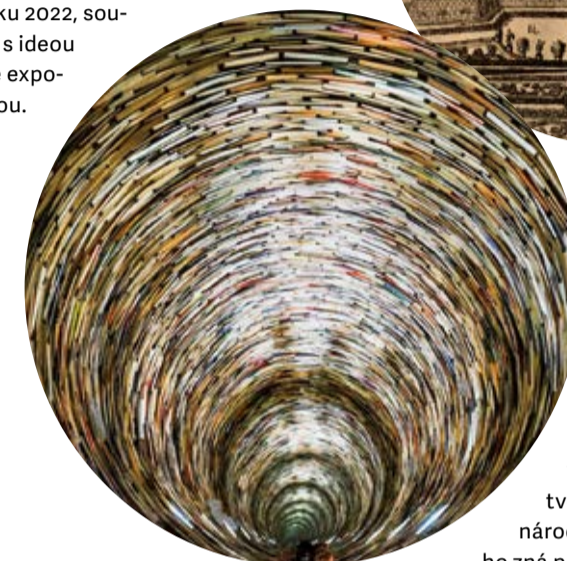
Trienále středoevropské kultury a umění je nový výstavní formát, který se v Olomouci v roce 2020 objeví vůbec poprvé. Je to také z hlediska státní instituce formát atypický, protože je principiálně festivalový – tedy multižánrový a multimediální, předpokládající spolupráci s řadou partnerů a vyžadující výrazný vstup do veřejného prostoru. Podobnému typu přehlídek je vlastní otevřená politická a sociální angažovanost a jejich jednoznačným pozitivem je přímý dopad – mimo jiné také proto, že svou pozornost věnují především umění současnému, tj. aktuálním otázkám a problémům. Trienále adoptuje post-mediální přístup, do muzejních expozic naprosto cíleně uvádí performativní formy, divadelní a hudební produkce, vnější prostory naopak kolonizuje uměleckými a architektonickými intervencemi. První ročník se záměrně obrací přímo k muzeu jako instituci, jejímž hlavním účelem je pojmenovávat, hodnotit a organizovat lidský svět. Odtud podtitul Universum a snaha pojmout to, o čem hovoříme jako o sdílené imaginaci či mentalitě.

Arcibiskupský zámek v Kroměříži v proměnách staletí

ARCIDIECZNI MUZEUM KROMĚŘIŽ | GALERIE ZÁMECKÉ OBRAZÁRNY
ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU V KROMĚŘIŽI
ČERVEN – ŘÍJEN 2020

Arcibiskupský zámek v Kroměříži tvoří dnes díky své velkolepé raně barokní podobě jednu z hlavních architektonických dominant města. Výstava Arcidiecézního muzea představí, jak dynamický stavební vývoj rezidence zachycují dobové veduty, architektonické návrhy a fotografie. V souvislosti s projektem obnovy Arcibiskupského zámku a Podzámecké zahrady, probíhající do roku 2022, současně seznámí návštěvníky s ideou projektu a také přiblíží nové expozice, které v objektu vzniknou.

Matej Krén Knihy / obrazy

MUZEUM MODERNÍHO
UMĚNÍ | SALON, KABINET
25. 6. – 27. 9. 2020

Matej Krén je jedním ze slovenských výtvarníků, jejichž tvorba si získala výrazné mezinárodní uznání. Široká veřejnost ho zná především díky jeho instalaci IDIOM, kterou v roce 1998 natrvalo umístil do vestibulu Městské knihovny na Mariánském náměstí v Praze.

Instalace, která je vytvořena z přibližně 20 000 knih, je symbolem nekonečnosti poznání a autor za ni získal i nejvíce ocenění. Na tuto instalaci navazuje i jeden ze dvou projektů, které představí výstava Matej Krén Knihy / Obrazy v červnu 2020 v Muzeu umění Olomouc, PASÁŽ MNEMOCINEMA. Skutečná materie knihy je odstraněná a z původního myšlenkového rámce se díky moderním technologiím a projekci na LCD monitorech, stává pasáž virtuální reality s předstíranou přítomností knih. Druhým projektem je AMNEZITÁŘ, výstava objektů vytvořených z vyřazených knih, které prošly destruktivním procesem zastaveným těsně před jejich zničením.

Jan Pamuła Průkopník počítačového umění v Polsku

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | SALON, KABINET
22. 10. 2020 – ÚNOR 2021
TRIENÁLE 2020

Retrospektivní přehlídka Jana Pamuly, zakladatele a průkopníka počítačového umění v Polsku, představí české odborné i široké veřejnosti vůbec poprvé jedinečnou tvorbu jednoho z klíčových představitelů polského poválečného geometrického umění. Jan Pamula je dnes osobností evropského formátu, jeho díla se pravidelně objevují na významných polských i zahraničních výstavách a jeho práce jsou v majetku předních muzejních institucí nejen v Polsku, ale i v zahraničí. Výstava navazuje na systematické představení nejvýznamnějších umělců tvořících v prostoru střední Evropy a koncepčně zapadá do projektu Středoevropského fóra Olomouc, které bylo oficiálně založeno ministry kultury V4 v roce 2008. Na výstavě bude představena umělcova malířská, objektová i grafická tvorba včetně jeho prvních počítačových grafik.

Umění tapiserie

Dílo a jeho předobraz – dvě části jednoho celku

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | TROJLODÍ
2. 4. – 30. 8. 2019

Tapiserie je po staletí formou umění, které kombinuje krásu s praktičností a nesmrtelnými příběhy, osobnostmi a historickými událostmi. V tapisériích se spojuje výtvarné umění s klasickým textilním řemeslem, ovšem vždy byly považovány spíše za monumentální umění a podle toho rovněž hodnoceny. Obsahem výstavy budou především tapiserie vyrobené na základě děl předních českých autorů, ve vybraných případech je doplní jejich výtvarné předlohy a návrhy. Projekt připomene obě místa, kde se tapiserie v českých zemích dodnes vytvářejí, tedy manufaktury ve Valašském Meziříčí (zal. 1898) a v Jindřichově Hradci (zal. 1910).

pour féliciter 2020

Obraz *Kompozice* od Jana Pamuły, zakladatele počítačového umění v Polsku a jedné z nejvýraznějších osobností současné polské výtvarné scény, je novou akvizicí Muzea umění Olomouc. Návštěvníci budou moci spatřit originál díla na *Trienále středoevropské kultury a umění*, největším připravovaném výstavním projektu roku 2020.

Děkujeme všem za podporu v roce 2019 a přejeme vše nejlepší do roku 2020.

Jan Pamuła (*1944), *Kompozice*, 1987, olej, plátno, 120×120 cm, Muzeum umění Olomouc (detail)